

IRODALMI-KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

VII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

2017. MÁRCIUS

350 Ft

RENDIK ZSUZSA

Ó, URAM!

Te vagy a Nap tűző fénye,
S Te vagy a szél,
Mely a Föld pereméig ér.

Te vagy a Világ eleje s vége,
Az Alfa és az Omega,
Az asszony ringó-szikár dereka.

Nem tudom, ma történt vagy rég-e,
De az Örökké végig tart...
Tiéd minden véghetetlen part.

Te vagy a férfi ereje,
Te, a Nagy Mozgató, benned az első Mag,
Mely emberi nyomot hagy.

Minden, minden Te vagy!
Kérlek, halld imám,
Melyben lelkem, szívem kíván.

Vigyázz rám, de még inkább részemre,
A lányom legyen szemed fénye,
Kérlek, Őt segítsd végtelen létre.

BÓHM ANDRÁS

M E R E N G Ő

Csipkefüggöny, utcai fák lombja
átszűrte a Chopin-dallamot,
és ha néha megjelent alakja,
úgy néztem, mint gyúló csillagot.

Vasárnap a hívó harangszóval
Ő üzent: volt Istenem, papom.
Ment az idő, s mind, mi ifjúság volt,
elsuhant gyors fecskeszárnyakon.

Elpihent a vággyal gyötrő kín is,
csillogni az emlék jár haza.
Járna csak, de mára már az otthon
gazvert udvar, szélhordta tanya.

HABOS LÁSZLÓ

SZÓTLAN ALKONYON

csend van
s az emlékezésnek adom
e megspórolt percet
– *bevégeztetett...*
s mint lator sóhaja
nehezedik az alkonyra
szótlanságom
ünneplőbe öltöztetett asztalomon
lehullott barkavirág gördül
kezembe veszem
nehéz mint világ könnye
– *énérettem is...*
alázattal telt áldozat
mely mint fényes csillag ragyog
túl minden megspórolt percen
s túl minden égbeveszett sóhajon

Hangyássy Jánosné: Áttörő fény

KREISCHER NELLY

Havas hegy ölen
völgy fái ébrednek.
Jelez a tavasz.

VVVL [AN]]

VVVL [^ N]] – H ^ R []] 5

Testem a hegy, üvöltő vulkán
Gazdátlan gitár gerincemen
Hazátlan köveim karcolják.

Gazdag dallam ballag fellegen
Feszés gőg penget gúnyt, csúf legyen
Sziklás pohártól bor-port vegyen.

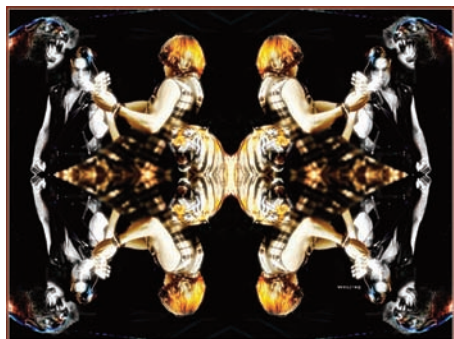
Gitár a kard, mely döf fülekbe
Oroszlán harap vad szívekbe
H A R C O S erő száll hős erekbe.

B É K É S cél száll ősi erekbe.
Oroszlán nyal jámbor kezekbe
Gitár a hó, mely hull fülekbe

Puha szilánktól a szó szétmegy.
Ernyedt alázat hajt fényt, szép kegy
Koldus csend fekszik fogaimon

Házam kövein rúg patáival!
Betört vad gitár gerincemen
Testem a gödör, hallgatag völgy

VVVL [^ N]] – B E' I < E' 5

Olvasási irány:

1. versszak (bal felső): balról jobbra, fentről lefelé
2. versszak (jobb felső): jobbról balra, fentről lefelé
3. vszk. (bal alsó): balról jobbra, lentől felfelé
4. vszk. (jobb alsó): jobbról balra, lentől felfelé

V'' T I < []] 2 I I < – VVVL [^ N]]

várban a gyűl had ,dobol király
szájban a nyál ,dörren zongorA
!nyájban a kos ,sereg a összefuT

ütközet nyílt a szólít sárba
kőzet a lehull falaimról
.főzet buzdító a tigrisvéR

nyúl szívbe dob ,gyűl gitár szilaJ
dúl vihart fekete őrjöngŐ
.fúj szél míg ,férfi a Ü T K Ö Z I K

.rikolt szél a míg ,nő a NYUGSZIK
olt szomjat sivatag kőféhÉR
volt szívben dob ,olt gitár szelíD

.bennem hiszen bugyog tigrisvéR
megverekszem én diadalérT
szem csukott két a felel sárból

!nyájban a farkas ,nép a szétfuT
zárban a kulcs ,néma zongorA
várban a oszol had ,vív király

NYV [, 5 2 I I < – VVVL [^ N]]

VVVL [^ N]] – I < I T []] R []]''

Testem a hegy, K I T Ö R Ö vulkán
Párduc lesi forróságomat
Hol hideg köveim sértenek.

Kardját döfi belém a vadon
Lávamba olvad egy hadvezér
Ki páncélját rajtam tépi szét.

Lóra csatát nyergel a mámor
Pajzs nem véd, ha eltalál Amor
De kihúzza nyilát a bátor!

De rád lövi nyilát egy hű társ!
Pajzs véd, ha elmulaszt a rontás
Lóra békét nyergel a nyugvás

Ki páncélját rajtam csukja be.
Lávamba dermed egy hadvezér
Marást ránt ki belőlem a hév

Hol forró köveim ringatnak.
Juhok lesik fagyosságomat
Testem gödör, S Ü L L Y E D Ö árok

VVVL [^ N]] – 5 V'' L L Y E D []]''

^^ ^ R 5 – VVVL [^ N]]

tüzét M A R S a repesztik doboK
vizét lét a eresztik sólymoK
.szemét kés a meresztik raboK

ízét vér meleg a kívánják
szívét alagút az kívájják
.kezét szabadság a fognák merT

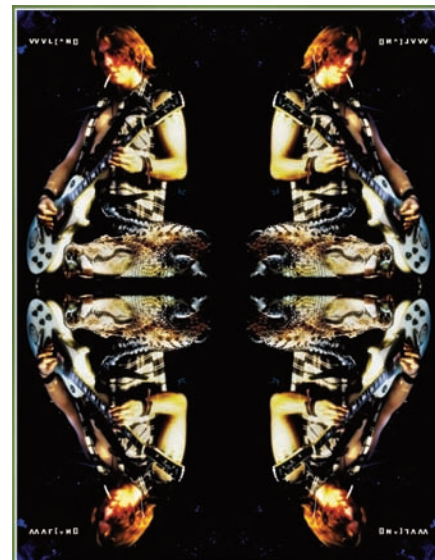
meteor egy csap zongorábA
tenor harminchárom dübörög
!Magor és Hunor üldöz szarvasT

!Magor és Hunor lel hazárA
tenor harminchárom hallgataG
meteor egy száll zongorából

.kezét szabadság a vernék hoL
színét fény a temeti rés egY
ízét bűn rideg a utálják

.testét rács a akasztják örök
tüzét Mars a dagasztják sólymoK
vizét L É T a fakasztják doboK

L E' T – VVVL [^ N]]

SELÉNDY BALÁZS**EGYEDÜL**

Nézz fel az égre! Üres, ugye?

Volt egy idő, amikor horizonttól horizontig
az istenek csillogó szemei világították a mennyboltot,
alig volt elég hely mindenkinek.

Ott voltak a Nagyistenek, Jupiter, Brahma, Jehova,
a Szerelem kisebb istene, Aphrodité,
volt ott istene a tolvajoknak, a
kereskedőknek, a tengerészeknek,
volt ott egy szerelmes Isten, akinek gyűrűjét
csendes, sápadt nők viselték, ahogyan kötést cseréltek,
vagy nagy hasú, pipaszárlábú, kukacette kisgyerekeket
tápláltak

a forró nap alatt, volt ott egy figyelmes, férfias isten
a csuhás barátok mindegyikének, velük vecsernyét
énekelve

gregoriánus egyhangúságban, ott voltak a háborúk és a
béke

istenei, ott volt a halászkok istene,

és ott volt a miénk is.

Nem törődtünk vele. Meghalt.
Bennünk.

Az ég üres, egyedül vagyok.
Kereslek téged a sötétben.
Senkink sincs
egymáson kívül.

EGY HEGEDŰT

Egy hegedűt akarok hallani vagy egy flótát,
vagy a szél susogását, ahogy
átsóhajtozik a fenyőágak között,
rozsdabarnát akarok látni vagy mély sárgát,
akarok édessel, sóssal, keserűvel
nyelvemet csiklandozni,
homokot akarok érezni az ujjaim között,
sziklát lábaim alatt,
részeg akarok lenni a levelek alatt rejtőző
ibolyák illatától, amikor a nap lenyugszik,
és a szél esti sétájára indul.

S ahogy a szavakat kimondom,
hallom a hangot, látom a színt,
nyelvem énekl
a sót a déli tengerekből,
miközben a homok csurgása ujjaim között
lassan jelzi az időt,
talpaim isszák a sziklák érdes
melegét,
és én ingadozom a kagylók s medúzák
sűrű illatában,
követve a sirályok százszor szorított
jajongását
a
magányról.

KÓSA MÁRTA**ORGONA**

Homály és pára
keretbe zárva
elmosódó képek
ablakomhoz
közel
ha
lépek
köszönt a hajnal
bomló
lila
áhitat
korlátaimon áthajló
orgona
hullámzó
tajték
réseken
egekig felemelt falakon
áthatol
ringatózó nehéz fürtök
szinte arcomig repültek
csak
egy
ablak
vékony ráma
máris nyílik
újra tárva
kezemre halkan hulló szirmok
vágyszötte
színvarázsa
hajnalom részegítő mámor
illattól terhes tavaszvilágban
sötétlő
orgonazápor.

Hangyássy Jánosné: Orgonák

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN

Hallgatom a csend
meleg szavát ma éjjel,
leplezem magam.

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN

ÉBRED AZ ERDŐ

Átbukik a reggeli nap
a messzi dombtetőn,
bárányfelhők jelennek meg
az égi legelőn.

Hosszú árnyékok,
aranyló fénycsíkok
nyúlnak át

a deres, dús fűvön,
s felszikkáznak,
mint szétszórt
apró gyöngyök

a harmatfüggönyön.

Levél nem mozdul,
neszt sem hallani,
meg lehet a csendet
lágyan simítani.

A természet törvényét
senki nem sérti meg,
tücsök nem hegedül,
cincér sem zizeg,
áhítat lengi be
mindenki templomát,
deres erdő, mező,
harmatos rét
minden kicsi zugát.

Egyszerre lesz vége a
Kristálycsendnek,
felhangzik az első
bátortalan hang,
majd felsüvöltő szélként
ezrek követik
harsányan, boldogan,
és a falu templomában is
megszólal a rorátéra hívó,
mindenkit ébresztő
kicsi és nagy harang.

TORMÁSSY ERZSÉBET

AZ ELSŐ CSODA

Az első csoda akkor történt
– nem is hittük volna –,
mikor az Úr Ádámot
és Évát megalkotta.

Még mindkettő sárból volt,
s a csoda megesett,
beszélt a nő, mondta, mondta,
S az Úr állta leesett.

PETRIK ISTVÁN

LASSULÓ ÜTEM

mozog egy levél
lassuló ütem
milyen a világ nélkülem ???
semmi feltűnő
minden ugyanaz
nem tegez a múlt
és nem uraz
voltam valaki
ki emlékszik rám????
kicsivel kisebb
lett a kis szobám
vagy kicsivel nagyobb????
nem hiányzok én
maradt egy nulla
a világgözepén

LUKÁCS MÁRIA

CSILLAGLÁNY

Minden jel arra mutat,
hogy élek – földlabdával
játszott Isten az égen,
nem volt vihar, legelt a nyáj,
tejködben fürdött egy csillaglány.
Meseszép volt, de pálcája eltörött,
szívem nagyot dobbant,
mikor a testvér elköszönt;
csak dióbéllyi büszkeség maradt,
nem hagytam Őt megfagyni
a kert alatt. Szívünnep volt.
Köd-fehérben úszott a táj,
hópaplan nélkül fekete lett
a világ, beburkolom magam,
jóraló gyermekségem
a távoli tejúton szalad,
mint egy angyal, kibem
még két szív együtt dobban.

Szabó Sz. Szilárd: Virágos bódé

†BÍRÓ ANDRÁS

ÉNEK A GÁLYÁN

(Katolikus létemre, protestánsként, a háború ellen)

Bajtárs! Csak egyszer jöjj, dalolj velem
itt fönt a gályán tompa, néma dalt,
ahol az este hűse is pokol,
és látatúzként hull reád a nap,
bajtárs, gyere, s a véres rongyokon
ne bámuldozz, csak dalolj velem!

Bajtárs! Csak egyszer jöjj, evezd velem
itt fönt a gályán, hol emberbarom
húzza a lusta, lomha nagy lapátot,
vonni, gyötörni, akár a malom –
s fogcsikorgatva túrni minden átkot!
Oda se neki! Csak evezd velem!

Bajtárs! Csak egyszer jöjj, s kacagj velem
itt fönt a gályán, mikor csillagok
hullnak a messzi holt vizekre le,
és érezd velem, hogy rongy rab vagyok,
s a föld, az ég, a vágyam istene!
Ne sírj, ne sírj, csak kacagj velem!

Bajtárs, csak egyszer jöjj, dalolj velem,
hogy énekeljük azt a régi dalt,
zenélnek hozzá véres, hideg láncok:
– Egyszer béke jön, minden megszakad,
s máglyára rakunk gályalapátot...
Bajtárs, dalolj és – bízzál, higgy velem!

†MÁJER JÓZSEF

ARCOD

Mint fának száraz ága,
nyúl feléd két karom.
Zörgő hervadt-levél-ujjaim
rezegve, remegve
túrnak széltepte hajadba.
Őszül már!
Télkiáltó november jeges szele
pirosítja arcod,
de már sosem fedi hamvas rózsapír,
mint nagyon-nagyon rég,
amikor először érte tenyerem.
De most is égeti száraz-kóró-kezem!

BARNA JÚLIA

benned a mérték –
arany középút – ne lengj
ki semerre sem

KREISCHER KORNÉLIA

HA EGYSZER MÉG

Hiába várlak, a lelkem oly zaklatott.
Minden fontosabb neked, mint én vagyok.
Balgán hittem, nélkülem ott Nap sem ragyog,
s nem fénylenek fel este a csillagok.

Lesz e még nekünk egyszer közös utunk?
Sétálunk-e együtt holdfényben valaha?
Valamikor valahol még találkozunk?
Vagy ez kapcsolatunk virtuális maradna?

Ha egyszer még találkozunk, hiszem,
egymás könnyében áznak fáradt arcaink.
Elmaradt csókokkal szárítjuk fel, igen,
s a "Besame mucho" dallama andalít.

Ha valaha még találkozunk újra,
időcserezte bőrünk ifjává olvad,
arcunkat felfénylő pír koszorúzza,
és sírva súgjuk: kedves, végre itt vagy.

Ha valaha egyszer még találkozunk!
Hunyt pillákkal régi csókot álmodunk.
Tapadva állunk ölelés-bilincsből,
S tárt karjaink közt egymásba olvadunk.

Áll köröttünk a megtalált idő.
Csak el ne engedj! Sírva nevetünk.
Ez az utolsó álom-találkozás
negyven hagyott év után még jár nekünk.

Bénultan állunk. Zord az ég felettünk.
Beborítanak súlyos ön-terheink.
Álltunk már így, haltunk utána együtt.
Hasonlóan történik majd megint?

Szabó Sz. Szilárd: Gellérthegy oldala

†JÁKI FERENC

EGY KIÁLLÍTÁSON

(Prokop Péter kiállításán Kőszegen)

A művészet szülőanyja a megtorpant Pillanat.
Az örökkévalóság is „csak” egy ilyen pillanat.

Az idő függőnye lebben, és a lélek kirepül.
Légteren túl, éteren túl a Végtelenben elmerül.

A Festészet csarnokában találkoztam a Végtelennel.
Ádám állhatott így egykor lenyűgözve az Úrral szemben.

Formáiból, színeiből szétárad a Mindenség fénye.
A Festő ecsetje nyomán alázatomból emel az égbe.

Vezesse a Mester kezét kegyelemmel megáldott ihlet,
hogymint mindegyik alkotása szent örömmel töltsön el minket.

TEMESI ÉVA

ÉVEK MÚLTÁVAL

Azt a nagy sugárzást
már soha el nem érem,
ahogy körülölelt
a szerelmed lágyan,
és én megszépültem
ebben a ragyogásban.
Így imádni engem
már nem fog soha senki...
És én hittem magam,
amilyennek Te láttál.
És megfakultam, mert
csodának nem látsz már.

Tündérségem csillagpora
lehullott,
Isten tudja, milyen régen.
Azért mi most már örökre
összetartozunk, mélyen.

Hangyássy Jánosné: Nevető kancák

SALL MARGIT

MERENGÉS

Ó, ha én azt elmondhatnám, ilyenkor mit érzek,
olykor csapong, majd elszáll minden képzelet.

Nézem, csak belémerülök ebbe a csodába,
s hogy mit érzek?

Csak mosná el a víz, csak hozná vissza nékem,
ami voltam régen, és azt, ami kell most nékem,
de tudom, megvan! előhozom én azt,
szépen csendesen magamban.

Jó a természet lágy öle,
gondolataimba nem szól bele senki se,
eszembe jutnak szép emlékek,
amivel az ember tovább élhet,
vidd el, víz, a bánatomat, fűjd el, szél, a rossz napokat,
fogadj engem így örökbe, nyugtass, ölelj és simogass.

Szeretlek én, ó, nagy természet,
még ha háttal állok is olykor néked.

A Fény öleljen át most engem, szükségemben megkeressen.
amire vágyom, megkapom, s végén megemelem kalapom.

GANI ZSUZSANNA

ÉBREDEZŐ ERDŐ

Rabul ejti lelkem a hamvas, bársonyos csend,
látvány, földet hóvirágszőnyeg borítja.
Korhadó avarból kíváncsian kandikál
az ibolya, bódító illatát ontja.

Utakat sárga martilapu szegélyezi,
enged a föld fagya, hazajön a gólya.
Pillangók keringőznek víg, szelíd szellővel,
táncuknak pöttyös bogár a bámulója.

Elvarázsolt, nyugodt az ébredező erdő,
a csobogó patak, fák virágzó lombja.
Közötte átsütő selymes, meleg napsugár,
a kedves, jámbor madárka csókcsatája.

Megigéztek vigyázón könnyező csermelyek,
sóhajós ligetek, ág madárkát ringat.
Szememből puha könny pereg, lelkem súrolja,
Ó, mennyi káprázat... a lét újra sarjad.

PERGEL ANTAL

Újjászületés

Gyöngyvirágillat
temetőben kergeti
bukszusok szagát.

LUDWIG GÉZA**ÁRNYÉK A FÉNY**

A Nap előtt iramló fátyol
fellegét hús lég ríkatja meg.
Az Ég könnyei záporoznak,
szökik a bágyadt tavasz-meleg.

Sír az Ég. Tán Isten szeméből,
és sóhaja fergeteg vihar,
örvénybe zárt fagyott permettel,
és közibük virágot kavart.

Rongyosra tépett szürke árnyak
loholnak át az Égbolt ívén,
s a langy-meleg fényt hűti a szél.

Lét apró vadócai fáznak
a hajnal és alkony éjjelén,
bár izzik a Nap – árnyék a fény.

KOVÁCS F. ISTVÁN**MÁRCIUS**

Akkor is tavasz volt,
Esőt hozó, rég várt pirkadat,
Szürke felhős égbolt
Áztatta a lázas arcokat.

Március jöttére
A szabadság fáklyalángja gyúlt,
Velünk él örökre
Tisztasága olthatatlanul.

Van, hogy elfeledjük
Azokat az ifjú arcokat,
Szokva ünnepeljük
Az akkori fényes álmokat.

Szürke napjainkban
Új tavaszra jöhet új remény,
Küzdelmes korunkban
Segíthet tán az a tiszta fény.

Hírt hozva előtted
Simogató enyhe szellő fut,
Vártuk érkezésed,
Könnyüléptű, kedves Március.

KREISCHER NELLY

Mézízű cseppek.
Keserű íz a számban.
Hazudott tavasz

WEGENAST RÓBERT**VIA DOLOROSA**

XVI.

Alattam a föld,
A sziklás part,
A végtelen tenger,
A házak közugaiban nyüzsgő
Millió,
Céltalan ember.
Alattam az ország
Csodára várva.

Ez mind enyém lehetne.
Enyém az ország,
A lopott hír,
A gondokkal küzdő
Harácsolás.
Enyém a jog,
A fegyver,
A hűség,
A végtelen tenger.

De én lehajlok lábatokhoz,
Lemosom róla tiszta vízzel,
Lágy patyolattal,
Alázatosan
A szégyen szennyét.
Lelkem megalázom,
Arcom lehajtom,
Köztetek maradok
Ügyetlen szegényen.

Hangyássy Jánosné: Mezei virágok**MÓCZÁR CSABA**

Megcsalva

Én árultalak
el nevetve. Szomorú
hűség, szemedbe.

FAZEKAS MAJOR GIZELLA

VÁRJUK A TAVASZT

Március hónapja:
itt a tavasz.
Megmozdult a mag
a szív alatt.

Benned érti meg
szíved dallamát,
anyja bölcsőjében
jól érzi magát.

Anyától mit kap,
azt viszi tovább,
megérkezik majd,
s adja önmagát.

Meghitt érzés ez
rügyfakadás alatt,
a földi rögből is
kisarjad a mag.

Szíved mélyén
gyermek, gondolat.
E rögs hon, anyád,
s ez a föld a te hazád.

Ide várunk téged,
daliás kislegény.
Maradj hű mindig
szüleid kebelén!

KISSNÉ MATKÓ GABRIELLA

KIÁLT A MÉLY

A tarajos hullámok eltűntek a vízből,
az óceán habjai elkúsztak, s az égről
visszatükröződő játékos táncok
meglopták a sellők járta szépséges világot.

Felszínen a szivárvány mind-összes színe
lebontva a mélyben, a sötét sűrűsége
uralja az éhes vizek mozgalmas táját,
bújtatva a lélek csöndesebb hangját.

Kiált a mély, de a habtenger tetején
csak játszva kiabál a fény,
csacsogva köröz, s a semmi közepén
a játékba merülve feloszlik könnyedén.

Kiált a mély! Ellopták a hullámot!
Mi marad, ha nem figyeli senki az álmot,
mi szólít, felszólít, s néha vasláncra ver?
Ha elfogy a víz is, ki az, ki szólalni mer ?

†NOVÁKOVICSNÉ TÓTH ICA

TAVASZI RÉSZEGSÉG

Azúrkék égbolton
felhősereg,
mint húsvéti báránycák,
oly fehérek,
langymeleg szellő
terelgeti őket,
óvón vigyázva,
égi mezőkre.
Tavasz illata száll,
mohón kortyolom,
magamat
részegre iszom,
kába öntudattal,
dülöngélve járok,
a fodros szoknyás
virágokat
tündéreknél látom,
feléjük indulok,
nyújtom kezem...

Ó, tavasz,
te ezerszer áldott,
mit tettél velem?

Szabó Sz. Szilárd: Alsó utcai templom

HABOS LÁSZLÓ

üres sír felett
hit mustárfája sarjad
– *beteljesedett*

BARNA JÚLIA**A MÉLYSÉG FELETT**

a mélység feletti csüggedésből
 felrántom magam a szavak mentőkötélén
 és egyszerűen letérek a valóság országútjáról
 a képzelet kusza tájakon futó leágazásain
 a mindenre kiterjedő jóindulatot nem adom:
 a nap-csók-meleget az elfelejtett szerelmet
 az egyszerű esélyt és a meg nem írt verset
 nem lehet kimenteni az évszakok változásaiból
 de ami kívül hiányzik magamban megteremttem
 (mindenre képszerűen emlékszem
 pedig nem létezik csak mesélem)
 ám a képzelettel megváltott világ sem boldogít
 ellenőrzöm mennyiből mennyi
 és ha álmos rózsákat virágoztat a képkeret
 azt mondom bolond vagyok az nem lehet

PÉTER ÉVA ERIKA**[ROZSDAMÁZAS]**

rozsdamázas csorba fák
 kiömlött kód a vérük

egymásnak szemrebbenések nélkül
 mindent beígérünk
 felsejlő glóriánkat nyessük
 a szív bevethetetlen ünnep
 a dobogás csarnokai
 csöndben kiürültek

a tavasz széljegyzetét
 soha meg nem írják
 magunkba nézni békényi helyig
 na ez mi egyre ritkább
 csillagtumorok az ég húsában
 megfúlt kövek a földön

nem változunk meg túl
 több emberöltőn
 maradunk ugyanazok se

Szabó Sz. Szilárd: Tunel

MÓCZÁR CSABA

Ma nem kell a gondolat

Hiába tehetség, tudás,
 csárdába nem kell ma dudás.

Hiába mezőn a munkás,
 ki elvetne tudást,

ha folyton más arat,
 ma nem sarjad gondolat.

Nem dagad búza, se kenyér,
 csak száz üres fej s tenyér,

hamis aratóknak tapsolva
 közben nem látja, hogy rabszolga.

Nem húzott igát még eleget,
 mert elhiszi, tol közös szekeret,
 mi itt hagyott szülőt és gyermeket

az út porába...

SZABÓ AIDA (JAMPA DROLMA)**FÁK ÉBREDNEK**

Álomból ma fák ébrednek,
 pirkadatkor már suttognak.
 Dermedt tagok megmozdulnak,
 darabosan nyújtózkodnak.
 Törzsük nyúlik, rügyük bújik.
 Ifjú fák csak huncutkodnak,
 túl nagyokat húzózkodnak,
 bohémkednek, megsérülnek,
 törzsük hasad, kettéválhat.
 Nagy ma itt a mozgolódás,
 mozdul karjuk, moccan águk,
 nedvkeringés újra éled,
 álomlétük újra fény lesz.
 Tavasz rejtőz' szívük alatt,
 szellő lebben, légfuvallat.
 Dobog, lüktet már az élet,
 álmukból ma fák ébredtek,
 eljegyezte őket a természet.

PERGEL ANTAL

Kardok

Aranyló napfény
 fájó hidegen villan
 katanák élén.

SZABÓ IMRE**SZERETNÉK**

Szeretnék most nem szeretni,
Nem látni álmokat,
Szeretném elfelejteni
Szép, bűgő hangodat.

Szeretnék úgy boldog lenni,
Egyedül, nélküled.
Szeretnék nem tervezgetni,
Olyat, mit nem lehet.

Nagyon szeretnék most már
Végleg elfeledni,
És szeretnék könnyű szívvel,
Gyermekként örülni.

Szeretnék – ó, Istenem! –
Mindent, mit Te adhatsz!
Szeretnék már nem álmodni
Szerelmes álmokat.

Szeretnék oly szerény lenni,
Nem vágni sokat, szépet,
Csak megnyugodni abban, hogy
Alkottál, s én élek.

BECK ZOLTÁN**FESZÜLET**

Szemedben még látom: vajmi Élet-iszony,
Lehet nő s férfi közt értelmetlen viszony?
Megértenéd tán kettőnk élet-játékát
/Mily fájdalom járta át szívem tájkát/.

Mikor elvettek tőlem, pedig szükséged volt Rám,
Temetőm akartál lenni, nem ifjú arám.
Magadnak is még hazudozol,
Ha tőlem olykor húzódozol.

Néha már üvölténém: Légy boldog!
Ezen a világon ez a dolgod.
Velem ne is törődj, megelégszem.

Hangyássy Jánosné: Téli napfény a folyón

SCHMIDT GYÖNGYI**HÉTKÖZNAPI VALLOMÁS**

Te vagy nekem a boldogság
a béke szigete hétköznapijaim
varázsa sátoros ünnepem
Te vagy nekem a harmatos reggel
a déli verőfény a meghitt
esti órák csendes nyugalma
Te vagy a testemet tápláló
kenyér s szomjamat oltó
hús tiszta vízű forrás
Te vagy nekem a jóság a szeretet
hordozója az élet viharában
a biztonságot jelző bója
Te vagy szívemben a lázas dobogás
vércsatornáimban a lüktetés
Te vagy ajkamon az imádság
a zokszó az üdítő beszéd
Te vagy a szememből kicsorduló
könnycsepp arcomon átsuhanó
bánat homlokomra feszülő
beletörődés alázat
Te vagy a szárnyam! Te vezeted
kezemben a tollat Te vagy
minden tettemnek gondolatomnak
irányítója sugalmazója

Te vagy nekem a kezdet és a vég
s ha eljön majd az utolsó óra
kézen fogva együtt lépünk Urunk elé
a mennyei beszámolóra...

MOLNÁRNÉ BODA MÁRIA**LÉLEKHARANG**

Ütött-kopott rímekből összetákoltsz strófa,
Szavak tátongó csendjében elcseppenő tinta,
Gömbkőrissé nemesedett faszor mentén virág,
Sírhint-mélyről felém int egy kettéhasadt világ,
Hol dallam szárnyán könny fakad, s cseppjét tenger issza,
Való világ küszöbéről nézek csendben vissza,
Tükörfalról mered rám önnön megkopott árnyam,
Ki voltam egykor, s ki most vagyok, egymást nem találja.

Hangom ölen hangulat
Bénutságomon jót mulat,
Kósza szélben tovarebben,
Felállok a padról csendben.
Tovább lépek szavak nélkül,
Szirénázó mentő száguld tova.
Mennék én is, de nem tudom,
Honnan?
Miért?
Hova?

ZENTAI ETA

ÁLMOK

Este, ha átléptél a csendbe,
 Fáradt tested csak ágyra vágyik.
 Nem tudhatod, mit hoz az éj,
 A nemlét édesget magához,
 Vagy rád feszül az éjszaka,
 És fial szörnyű álmokat.
 Nem tudhatod, mit ejt szemedre
 Szúrt valóság vagy másik élet,
 A mindennapok hordaléka,
 Mit agyad éjjel rendszerez.
 Beléd merül, mélyedbe száll,
 És amit felhoz, rettenet vagy
 Kincs, amiről nincs fogalmad.
 Zárt kagylóként a lelked őrzi,
 Elföldelt, gyilkos indulat,
 Igazgyöngy, amin átragyogsz.
 Nem tudhatod, mit tesz veled,
 Varázsujjával megkötöz,
 Futnál, fa lettél földbe ásva.
 Kiáltanál, torkod beforr.
 Előhív régi arcokat, fájnak
 Beomlott, vak szemek.
 Hang nélkül sírsz, a testeden
 Síkossá lesz a réműlet.
 Néha hazavisz az álom,
 Gyerek vagy újra, védtelen,
 Kihűlt szobákban ténferegsz,
 Egy könnyű árnyék jár nyomodban,
 Halvány arcával rád nevet,
 Csak azt tudod, hogy ismered.
 Nem tudhatod, mit hoz az álmod,
 Játszik veled és szárnyat ad,
 A földi vonzást elszakítja,
 Fénybe emel, repülni enged,
 Szabad és könnyű lesz a tested,
 Áramlatokra ráfeszülsz,
 Megunt koloncként lenn marad
 Elpiszkolódott életed.
 Egy ritka mámor részegít,
 Köddé válik az ébredés,
 Mint templom tornyán a kereszt,
 Távoliak a reggelek.
 Hirtelen cserbenhagy az álom,
 Zuhansz, a játék véget ér,
 S kinyílik feletted az ég.

Hangyássy Jánosné: Folyó lilás fényben

Versek a bőröndből

†SZABÓ GÁBOR

A KAPZSI

Rohan az élet, teremt a vágy,
 S ő fut utána,
 Amit teremtett: nagy kapzsisága
 Szedi nyomába,
 Amíg harácsol:
 Rohan, szalad ...
 Egyszer megtorpan:
 Sírva fakad.
 Megtörülgeti könnyes szemét,
 S tovább megyen,
 Már nem sietve,
 Csak csendesesen.
 Egy látomástól
 Ijedt meg ő:
 Ott állt a céljánál
 A temető ...
 Attól ijedt meg örökre ő.

(Megjelent a Szeretet c. lapban 1934. I. szám)

A százhalombattai Matrica Múzeum Bőrönd-özön c. kiállításának során bukkantak egy egész bőröndnyi versre. Sorozatunk ennek válogatása.

VOTIN JÓZSEF

ESTEFELÉ A NAGYTÉTÉNYI
VASÚTÁLLOMÁSON

az iparvágány sínpárja közt
 moccanatlan közúzalék
 hallgat s a talpfa
 repedésében a gaz

csak egy tücsök cirpel

míg a paralell vassín
 a végtelenben
 békésen összehajlik

HABOS LÁSZLÓ:

...és kiáltották:
 feszítsd meg! halál reá!
 – mind a haldoklók

PÁLFI NÁNDOR**A PAPIRMADÁRKA ÉLETE ÉS HALÁLA**

Ujjaim közt gyengéden forgatom
a kis, viseltes papírmadárkát.
Óvatosan a magasba tartom,
s a szél megborzojja ernyedtt szárnyát.

Elengedem. Csodálom a reptét,
ahogy testét a léghabokba mártja,
s meg-megrebben, mint a réti lepkék,
ha szárnyuk a vihar széttárja.

Gyermekem csillogó szemmel nézem
ringó, távolodó emlékképét...
Csurgó percek és huzatos évek
tombolnak a kicsiny szárnyak élén.

Hullámot vet a smaragd fütenger,
langyos esőfátylat prüszköl az ég,
s ázott papírfoszlányokat perget
a párába dermedt, végtelen éj.

SZATMÁRI KRISTÓF**ÉGEK MÉG**

Könnycsepp elvész a tengerben.
Madárszárny alig rebben.
Hó helyett hamu hull,
Börtönöm mélyén vihar dúl.
Égek. Annyi idő és kín után,
Ezernyi átszenvedett dél-után,
Tucatnyi virrasztás emlékével,
A parazsat a szél mégse hordta széjjel.
Égek. Halványan reszkető lánggal,
Fülemben zúgássá mélyült a dal,
De még tart. Fényt nem ad,
Se meleget, de megmaradt.
Ám ne kérj. S ha kérnél, se kapsz,
S ha megfagynál, akkor se maradhatsz.
Menj el. Hamis reményt ne kelts,
Mécses-oltalomba ne rejts.
Hagyj kihunyni. Hagyj meghalni.
Hagyd, hogy szépen vesszek ki,
S ne sírva, zokogva,
Egy jobb sors után vágyva.

PENCs ATTILA**IGEN**

Éjfél sincs, de már az enyém:
A kipárnázott járdaszegély,
A félig fagyott belvárosi aszfalt.
Legutóbb is ez vigasztalt.

Mert nem, nem ez az első alkalom.
És neked?
Nem, nem direkt van felvágva az alkarom.
És neked?

Hazudunk, ugye?

Éjfél sincs, és ha semmi sem marad,
Csak a gyárak zaja – üsd a vasat! –
Akkor, és csak akkor: enyém ez a város!
Enyém ez az év: depressziós, függő, pattanásos.

EGY MARÉK SÓ

Egy marék só maradt belőled,
Egy hideg márványoszlop,
Egy fárasztó műszak,
Ami elaltatja a korán kelőket.

Egy marék só maradt utánad,
Egy pár hosszú üzenet,
Archív pornóképek meg egy
Egész embernyi velős utálat.

Egy marék só maradt nekem,
Ha úgy alakul, hogy szükséges,
És kívánom, és elég rá,
Akkor a kimart sebemre teszem.

Egy marék szív maradt nálad,
Pont az a része kéne most már
Valaki egészen másnak,
Cserélj arcot, és cserélj zárat.

Majd vigyáz rád az óvó vasbeton,
Körbezárnak a hegyek, a gyárak,
Megkeményedik a bőr a talpadon,
Eljegesednek az idegen ágyak.

SZIGETVÁRI ZSÓFIA PETRA**RÓZSA**

Néma ígéret,
örök tanú, nem felejt,
de őrzi titkunk.

Mikor átnyújtod,
megáll az idő, de élni
fog a pillanat.

Áll az asztalon,
vár valakire, aki
örökké késik.

SZIGETVÁRI ZSÓFIA PETRA

HAJSZA

– fekete

Megcsörrent kezemben a lánc, amire morgás felelt. Idegesen kapkodtam fejem. Tekintetemmel végigmértem az előttem elterülő tájat. Hangosan dobolt szívem a mellkasomban. Attól féltem, meghallja valaki, és elijesztem a zsákmányt. Fűsusogást hallottam. Lassan megfordultam, de nem láttam semmi mást, csak a homályba vesző fákat. A levegő perzselte bőrömet, a sapkából kilógó fécántoll hátamhoz ért. Jeges borzongás futott végig rajtam. Lihegtem, fojtogatott az erdő csöndje. Halk surranás, neszezés, sár locsogása, vészjósló, figyelő szempárok, kihunyó fények. A félelem hatalmába kerített. Elmosódott zöld világ vett körül. Könnyörtelen, kegyetlen vadság, ahonnan nincs kiút. Elnyel, akár egy labirintus. Egy faág tört le, hangja akár a csont reccsenése. Sikolyok, áldozatok, ártatlanok, üzöttek, láthatatlan varázserő. S ekkor ugatás ütötte meg fülemet. Föld mélyéből felhangzó mély, öblös vonyítás. Összereztem, és ösztönösen elengedtem a láncot. A hatalmas vadászkutya erre várván kilőtt, mint egy nyílvesző, sebesen futott valamerre, amit eltakartak előlem a hatalmas tölgyek, és csak távolról, tompán érzékeltem a hajsza további történéseit. Puskám remegett a kezemben. Csöve hol a földet pásztázta, hol a bokrokat. Kiáltások, üvöltözés csendült fel valahonnan nagyon messziről. Egyedül caplattam véresen, mocsokban az ágak között. Még többet locsogott a sár, bepiszkítva csizmám, nadrágom. Halántékom lüktetett, s csak egy cél vezérelt. Meg kell találnom a többieket. Hiába vagyok hős, rettegek, akár egy üldözött szarvas, amit leterítenek pár pillanaton belül. Most én is menekülök. Nem tudom, mi követ, lehet, hogy csak a képzeletem szüleménye. Őrjöngő szörny, aki nesztelenül mozog, mint egy kísértet, s bármikor lecsaphat. Egy tisztásra értem. Bizonytalan léptekkel elindultam. A fák tetején fekete madarak gubbasztottak, tollaikon megcsillant a napfény, mintha egy bíróságon lennék. Aztán egy puskalövést hallottam. Süvített a golyó. Tompán éreztem a fájdalmat, aztán zuhantam... Elsötétült szemem előtt a világ. A süket csendben hallottam a felszálló varjak káromását, s előttem megjelent egy ikertorony. A jó és a gonosz, és még egyszer utoljára felnéztem az égre, s láttam, ahogy a gyűlölet leugrik fáról. Csönd.

– fehér

Lassan, óvatosan lépkedtem, figyelve minden apró neszre. Szívem hangosan dobogott a torkomban, attól tartottam, felverek minden vadat. A sár locsogott talpam alatt, amitől még inkább ideges lettem. Legszívesebben üvöltöttem volna, seholy egy elejthető zsákmány. Gyűlölttem ölbe tett kézzel vágni. Kuttyám is megérezhette haragom, mert békítőleg megcsörrent kezemben a lánc, amin tartottam. Nagyot sóhajtottam. Na, ez a hajsza sem lesz sikeres! Lehorgasztott fejjel baktattam az ösvényen, magam után húzva ebem. Nem néztem se jobbra, se balra. Úgyis mindenhol csak a fákat látnám, és az erdőből egy időre elegendem lett. Kalapomon a kócsagtoll búsan lengedezett, siratva dicső múltját és az én tehetetlenségemet. Csak a

fű susogását és a szél süvítését lehetett hallani. Hirtelen megrándult a kötél, vérebem a levegőbe szimatolt. Tűz lobbant szemében, gyilkolási vágy, és ugatott. Zene füleimnek! Milyen rég nem csendült fel ez a vonyítás. Öt, tíz, ezer éve. Tekintetem megkeményedett. Elszántta és vakmerővé váltam, s mint falkavezér, elengedtem a pórázt. Kuttyám csak erre a pillanatra várt. Széleseben futott a vad után, s nemsokára eltűnt a sűrű bokrok között. Lihegve utána iramodtam. Minden zajra gyorsítottam lépteimen. Rohantam, akár egy eszelős. Milyen szép is, amikor az ember vadászik. Ő uralkodhat mindenben, övé a rengeteg s a benne lévő préda. Az ősi ösztönök fel-támadnak, és irányítják az összes porcikádat. Mennyei érzés, amikor nem kell a józan észre hagyatkoznod, ami miatt bármikor elbukhatsz. Te leszel a ragadozó, aki táplálék után kajtat. Halántékom ezt a két szót lüktette: Szabad vagyok, sza-bad va-gyok! S valóban, milyen csodálatos érzés! Az ember kikerül a világ szigorú rendjéből, ahol mindent szabályok korlátoznak, de most te írod ezeket. A lélek ikertornyából az egyik megdőlni látszott. Nagy robajjal zuhantak a földre a kövek, de engem nem érdekelt. Mit ér itt az önfegyelem, a lovagi erények!? Semmit, hát akkor nem is kell nekem! Zúgva a mélybe zúgott a torony egy része, mint a csontreccsenés, úgy ért földet. Fejem majd szétrobbant, talpam alatt még több locsogás, belül tovább tombolt az orkán. Meglepődve torpantam meg. Egy tisztásra értem. A fák fekete madarak gubbasztottak. Előkaptam puskámat, és céloztam. Egy lövés, aztán még egy! A felszálló varjak káromása nyílként süvített a csöndben. Értetlenül fordultam mindenfele.

– Szép találat! – mondta a hátam mögül valaki. Megpördültem, egy nő állt ott, s felém nyújtotta a szíven talált madarat. A felismeréstől döbbenet, kábultan bámultam kedvesem. Egyszeriben szememből kámforrá lett az örült vadság, s nyájasan elmosolyodva csak ennyit válaszoltam: – A tied se volt olyan rossz!

SÁPI LUCA

LAPRÓL NAPRA

Szétesve a tükör előtt
Össze kell szedned minden erőd
Miközben próbálsz összeszedni széthulló darabjaid
Széleseben elsuhannak melletted napjaid
Régen mikor tudtad melyek azok a szép napok
Most már csak megsárgult értékét vesztett üres lapok
Egy üres könyvben amit neked kéne megtöltened étellel
Pont az ellenkezőjét éred el
Csak értelmetlenül s bambán megállsz egy napnál
A manál
Néhány emlékfoszlány maradt csupán
Nem is érdekes sőt még neked sem dukál
Próbálsz mindennel megspórolni azt az időt
Amikor fáradtan az ágyadra kidőlsz
Összerogysz elesel
Mondd meg mit akarsz mit teszel?
Hagyod hogy elragadjon valami amiről nem tudod mi az
Vagy elhatározod és utoléred önmagad.

„Szárnyaló sólymok” haikucsoport

HAIKU, HAIBUN, HAIGA, WAKA, TANKA, RENGA

Téma: Hűség, kutyahűség

Barabás Irén:

Hűségből fonott
ezer szálás kötelék,
szép lelkünk tükre

Nézz a lábad elé,
tudnod kell, ki földjén élsz:
hűség hazádhoz

Míg élsz, veled van,
míg él, hűséggel szolgál,
kutyahűség ez

Habos László:

időtlen mosoly
s egymásnak adott évek
súlytalansága

póráz nélkül is
ismeretlen utakon
lábad nyomában

kezed kezemben
s együtt megyünk az úton
egy életen át

Kreischer Nelly:

Cseréltek hazát,
nyelvet, szívet oly sokan.
Itthon maradtam

Magadat mérted
adott szó hűségével.
Súlyos maradtál

Az álság talmi.
A hűség önmagamhoz
valódi érték

Móczár Csaba:

Hűséges kutyám,
lábamnál. Kandallótűz.
Ugye, visszajössz?

Pórázon tartott
hűség, bizonytalan út.
Kutyavacsora

Hűség, barátság.
Egyik kutya másik eb.
Szerelem bontja

Szabó Aida (Jampa drolma):

Csőpp szőrpamacs jön
boldog farkcsóválással,
muskátlík sírnak

Léptem után sír:
Hazaértem, hol marad? –
Már nem észleli

Öreg kiskutyám
zárt ajtómat kaparja –
lelke jár erre

KOVÁCS F. ISTVÁN

JENCI

Az egyetemi könyvtár olvasótermében találkoztunk először. Egy hónappal az első évfolyam megkezdése után történt, és valójában ez volt az első alkalom, hogy be-
 óvakodtam a sajátos atmoszférájú helyiségbe. Mint afféle falun nevelkedett fiú, egyelőre próbáltam leküzdeni gát-
 lásosságomat, ami eleve új volt számomra, mert a megyeszékhely gimnáziumában királynak – sőt főkirálynak – számítottam. Az ottani csajok kézről kézre adtak, mint a sulis zenekarának frontemberét, akár egy hullámos hajú, folyton kócos, álmatag, barna szemű játékszer. Itt Pesten azonban egy lettem a sokezer közül, és ezzel az érzéssel nem tudtam mit kezdeni. A városban is folyton el-
 tévedtem, és olyankor tanácstalanul kóvályogtam a zsúfolt belvárosi utcákon, közönyös arcú, tök ismeretlen emberek között.

Az olvasóban elsőre észre sem vettem a lányt, végül mégis az ő asztalához léptem, mert az volt legközelebb az egyik hatalmas ablakhoz, mely az udvar öreg platán-
 fáira nézett. Szó nélkül ültem le, és zavartan pakoláztam a kikölcsonzótt jegyzeteket, mialatt ő – rólam tudomást sem véve – tovább dolgozott. Percek óta bámultam már, amikor megérezhette, és hirtelen felnézve elmosolyodott.

– Szia – suttopta –, miért bámulsz?

– Soha életemben nem láttam még ilyen szép lányt – szaladt ki a számon, aztán elvörösödtem.

– Pszt! – nézett körül ijedten. – Itt nem szabad beszélni...

És valóban, néhány rosszalló tekintet már felénk is fordult a közeli asztaloktól. Ő visszatemetkezett a papírjaiba, és magam is ezzel próbálkoztam, de a betűk meg az ábrák egyszerűen összefolytak előttem, ezért ismét rá-
 sandítottam. Úgy láttam, egy angol nyelvű jegyzet anyagát fordítja. Tolla sebesen szaladt, sorra teltek meg az oldalak, és én csodálkoztam, hogy szótárt nem használ. Erős, egyenes szálú sötétszőke haját időnként gyors mozdulattal hátrasímitotta, de hiába vártam, hogy megint felpillantson. Akkor sem nézett rám, amikor a munkát befejezte, gyorsan összeszedte a holmijait, és szó nélkül ott hagyott. Karcsú alakja sietősen kígyózott át az asztalok között, derekáig leérő haja hullámozva ringott léptei ritmusára, én meg csalódottan bámultam utána.

Hetekig hiába kerestem őt, így aztán beleástam magam az egyetemes és magyar történelem rejtelseibe – végül is ezért jöttem ide. Amikor másodszor megpillantottam, már november vége felé járt az idő, és a nagyvásárcsarnok szombat délelőtti forgatagában bóklásztam. Szerettem itt nézelődni, hisz a sok-sok szépen kiadusztált élelmiszer – a disznófejtől a zöldpaprikáig – mind személyes ismerősöm volt gyerekkoromtól fogva. Am egyszerre elfeledkeztem a több száz árus hívogató portékájáról, amikor a titokzatos lányt észrevettem. Élénken gesztikulálva magyarázott valamit egy magas, elegánsan öltözött fiatal férfinak, akivel karonfogva sétáltak a felső sor zöldségek standjai előtt. Egyenesen felém tartottak, én meg csak néztem őket földbe gyökerezett lábbal, egy almát majszolgatva. Aztán megpróbáltam félrehúzódni, de ő hamarosan észrevett, és partnerét felém kormányozva hozzám

léptek. A mosoly és a találkozás öröme a tengerkék szemekben őszintének tűnt, az almát zavaromban zsebre dugtam, s kezemet a kabátomba törölve viszonzottam a férfi kézfogását.

– Szia, göndör hajú fiú! Hova tűntél? Meséltem rólad a testvéremnek – mondta a lány. Én is makogtam valamit, és próbáltam úrrá lenni zavaromon, mert a fivére – miközben a kezemet rázogatta – folyamatosan beszélt, ráadásul angol nyelven. Végül sikerült összeszednem magam, és Philiptől már én is angol nyelven köszöntem el, miután kettesben hagyott hűgával, aki továbbra is mosolyogva nézett rám, majd megkérdezte:

– Leülünk valahol? Szeretném megtudni, ki vagy te.

– Hát... ezzel nem vagy egyedül – válaszoltam, és kezébe nyomtam a félig megrágott almát.

Jennifer – mert így hívták –, miután kikérdezett, ki vagyok, mi vagyok, nemigen hagyott szóhoz jutni. Beszélt, beszélt az apró presszó apró asztalára könyökölve, olyan közelre hajolva, hogy érezhettem bőrének, hajának üde illatát, miközben hallgattam, azaz inkább néztem, és egyre biztosabb lettem benne, hogy percek múlva belé-
 szeretek. Aztán hirtelen meg is történt! Pontosan akkor, amikor tenyeremmel összezártam orrom előtt röpködő kezeit. Meglepetten elhallgatott, és csodálkozva nézte, amint ajkammal egyenként megérintem ujjai hegyét.

– Mit csinálsz, te rablógyilkos? – kérdezte aztán, fejét félrehajtva.

– Asszem, éppen szerelmes leszek beléd. Hívhatlak Jencinek?

– Képzeld, apus is éppen így becéz – válaszolt mosolyogva. – Tudod, otthon Bostonban mindig magyarul beszélünk. – Majd arca lassan elgondolkodóvá vált, és hozzátette:

– De azt nem akarom, hogy pont belém legyél szerelmes. Ne is kérdezd, miért: titok!

– Már késő. Megtörtént – súgtam, de ő elhúzta kezét, és gyors mozdulatokkal szedelőzködni kezdett. Am alig léptünk ki az estébe hajló utcára, váratlanul szembefordult velem, és magához húzott. Ajka puhán találta meg az enyémet, tenyere tarkómra simult, én pedig átöleltem karcsú derekát. Aztán szétváltunk hirtelen, és ujjait az enyéim közé fonva szinte magával vonzolt. Valahogy az volt az érzésem, hogy ez a lány mindent gyorsan csinál! A fejem szédült, a szívem vágatott, soha nem tapasztalt erővel sodort magával a vonzása. Most is például váratlanul befordult velem egy szűk kis utcába, és újra összefonódtunk.

Aztán megint eltűnt. A telefonját nem vette fel, az SMS-ekre nem válaszolt, az egyetemen hiába kerestem. Alig aludtam, a kaja sem ízlett, a tanulásnak meg aztán végképp annyi lett! Végül egy havas estén megcsörrent a mobilom.

– Hol vagy, Jenci? – kérdeztem örömmel vegyülő idegességgel.

– Itt a koli előtt. Lejössz? – Naná, hogy lementem! Nem is mentem, repültem, átnyalábolva felkaptam, és körbekerőgve csókoltam arcát, szemét, ajkát, ő meg csak nevetett.

– Na, tegyél már le, Csillagszemű! Szédülök.

Végül beültünk a kollégium üresen kongó étkezdéjébe,

és Jenny a kezemért nyúlt.

– Jól figyelj, mert komolyan akarok beszélni veled, Macikutya. – Hangjától és tekintetétől enyhe remegés indult el a gyomromban.

– Hajaj – vigyorodtam el erőltetetten –, elárulod a titkot? – Igen... mindkettőt.

– Na, mondd már! – szorítottam a kezét.

– Először is... tudnod kell, hogy én is szerelmes vagyok beléd, csak én azóta, mióta megláttam, ahogy zsebre dugtad az almádat. – Elárasztott az öröm, a jól ismert szédület, és felállni készültem, de ő visszanyomott a székre.

– Másodszor pedig – folytatta, és lehajtotta fejét –, nos, másodszor... akut leukémia. A gépem másfél óra múlva indul, visszautazom az Államokba. – Amikor ismét rám nézett, szemei tele voltak könnyel, belőlem pedig kiszállt minden testi és lelki erő. Dermedt mozdulatlansággal néztem, amint kabátjáért, táskájáért nyúl, és akkor sem fordultam meg, amikor léptei magányos kopogással, visszhangozva jelezték, hogy ezúttal végleg elmegy...

Epilógus: Történetünk hőse, Vigh Barnabás történész-hallgató a mesterkurzust kitüntetéssel fejezte be a Humboldt Egyetemen. Szüleinek nem állt módjában elutazni a diplomaosztó ünnepségre. Magányosan ballagott kifelé a patinás épület kovácsolt vaskapujához, amikor valahonnan mögüle a fák közül kuncogva felcsendült egy jól ismert hang, mely immár öt év óta ezerszer is visszhangzott képzeletében:

– Szia, Macikutya! Sietsz valahova? Van nálam egy fél almád...

KÁRÁSZ TAMÁS

NÉPES CSALÁD

A lenyugvó nap mindennapos pályájának utolsó szakaszához érkezett.

A hazafelé tartó népes család rendszerint ebben az időben vonult a régi időkből elnevezett „kocsiúton”, nem az igényesen, minden lakó által elkészített járdán. A hagyományt tisztelő családfő néhány méterrel a többiek előtt menetelt rendületlen nyugalommal. Mögötte második hullámban követte felesége nagyobb lányával, egy hatalmas, nehéz, kétemberes szatyor fülét szorongatva cipeltek. Mindketten görnyedten vonszolták magukat. Néha egy-egy pillanatban már nem volt eldönthető, hogy kapaszkodnak a nagy szatyor fülébe, vagy cipelik. Az anyát a több mint fél tucat gyerek nevelése erősen megviselte. Életéveinek száma nem tükrözte töpörödött lényét. Ránkos, komor arca, mélyen ülő fáradt szemei a naponta végzett kemény, kíméletlen házimunka félreérthetetlen következményei. A kis csapat elfért volna a járdán is, de szokásukhoz híven a járművek számára készített aszfaltos úton haladtak hazafelé egy csatát veszített, visszavonuló katonai alakulat rendezetlen, szétszóródott alakzatára hasonlítva. Az apa nem nézett se jobbra, se balra, csak előre, ahogy ez egy céltudatos, határozott családfőtől elvárható. Lelki szemei előtt már várta kényelmes fotelje a nehéz,

napi munkában megfáradt testét az otthon nyugalmával. Kigombolt ingjét hatalmas pocakja két oldalán az alkonyati szellő enyhén lobogtatta szabadon. Mindig szabad kezével lépésenként hadonászott szép egyenletes stílusban. Nyugodt lépdelése méltóságot és biztonságot nyújtott a családnak és tekintélyt a külső szemlélő számára. Legnagyobb lánya felnőttként fogta a szatyor egyik fülét. Kijárta már nyolcadikat, és két gyermek édesanyja volt. Bár életéveinek száma még jóval húsz alatt volt, többet bírt a cipelésben, mint lassan sorvadozó anyja.

Kis lemaradással őket követte, pontosabban szaladgálva, cikázva négy általános iskoláskorú fiúgyerek. Felnyitott dobozos üdítőből kortyolt egyikük, azaz csak próbálkozott, azonban testvéreik hadonászva sikeresen akadályozták ebben. Néhány csepp a szájába csurran ugyan, de a nagyobb része kicsordult a földre. Csakhamar kiürült a sok pocskékolással fogyasztott doboz. Üresen már nem kell, és gazdája látványosan, nagy ívben az árok felé hajította. A rövidre sikerült dobás következtében már félúton fűbe csapódott. Nem érte el az átmeneti kukát. A friss doboz az alkonyati napsugarak jóvoltából üdén fényelt a gondosan nyírt fű tarlóján. Burgonyaszírom kerül elő az elfogyott üdítő után. Egy kevés veszendőbe ment, amint feltépték marcangolva a gondos csomagolást, de a java azért megmaradt, és kezdődhetett az újabb küzdelem a szilárd csemegéért. Újra beindult a körkörös futkosás most már a zacskó körül.

Gépkocsi kanyarodott az utcába kényelmes, lassú tempóban. Hamarosan utolérte a hazafelé tartó kis alakulatot. Lassított, felvette a vonuló csapat sebességét, és türelmesem követni kezdte. A türelem azonban hamar elfogy, ha kelleténél hosszabb ideig tesszük próbára. Világossá vált, hogy az önfeledt játszadozás belátható időn belül nem fejeződik be. A középkorú vezető ráébredt reménytelen helyzetére. Balra húzódott, és óvatosan előzni kezdett, de a fáradhatatlan gyerekek tért, pontosabban utat ölelő futkosása ezt nem tette lehetővé. Nem maradt más hátra, mint a dudálás. Bár ne tette volna! Mintha villám csapott volna le. Elszabadult a pokol! Mindenki hátrafordult, és megállt. Kérdő tekintettel figyelték a most már álló autót. A hölgyek egyike felkiáltott:

– Mit akarsz, te?! – A vezető szólni sem tudott, csak várt. Mit is szólhatott volna! A java azonban csak ezután következett. Az élen menetelő családfő is felfigyelt a családját ért inzultusra. Teljesen kizökkentette a váratlan esemény a gondolataiban már körvonalazódó barátságos, kényelmes otthonából. Megállt, és lassan hátrafelé sétált az autó felé. Tisztában volt vele, hogy a családját ért sérelmet neki kell orvosolni. Az inzultáló autóssal szemben neki kell teljes mellszélességgel kiállni. Tette a dolgát! Megállt az autó előtt, és vezetőjét közvetlen, ám szigorú hangnemben megszólította.

– Te szemét! Mit akarsz te? Hogy a devla egyen meg! Pusztulj innen! Vakulj meg családdoddal együtt!

A vezető bölcsen, szó nélkül hagyta az őt ért szidalmazásokat. Pillanatnyi csend után az apa intett családjának az összébb zárkózásra, így az autó már elfért mellettük baj nélkül, és lassan előzött.

A menet újra összerendeződött a szokásos alakzatba, és elindultak az utolsó méterek megtételére.

PERGEL ANTAL

TITKOS KÜLDETÉS

Először csak távoli csikorgást hallottunk. Néhány perc múlva a csikorgás egyre erősebb lett, majd föltűnt az első szovjet harckocsi. A hóval borított fák között vezető erdei út gyorsan benépesült. Egy szovjet harckocsi dandár igyekezett a finn vonalak mögé jutni.

A hóban hasaltunk, és önkéntelenül is szorosabban markoltuk géppisztolyainkat. A föld szinte remegett az oszlopot vezető hatalmas KLIM alatt. A finn szakasz kővé meredve figyelte az acélmonstrumok vonulását. A katonák jó része még sohasem látott tankot. A dübörgő, füstöt ontó kolosszusok sebezhetetlennek tűntek. Meg tudja ezeket bármi is állítani, amikor ezrével támadnak a finnek ellen? A hadnagy kézigránátokat készített elő. Intettem neki, hogy hagyja. Ezekkel szemben a kézigránát nem sokat ér. A katonák kérdően néztek rám: csak úgy hagyjuk őket tovább menni?

Lassan, méterről méterre kúsztam az első harckocsi felé. Tudtam, hogy a tankból nem láthatnak. Kint mínusz 25 fok van, a személyzetnek sem lehet nagy melege. A sok centiméteres páncél ontja a hideget. A katonák az orrukát sem merik kidugni, nem láthatják, amint a hólepelben a tank felé kúszom.

A finnek azt hiszik, hogy az idegen főhadnagy német. Teljesítenem kell a parancsot, így nem mondhatom el, hogy magyar műszaki tiszt vagyok. Az évszázados fenyők és a hó takarásából egyre közelebb jutottam a KLIM-hez. A hatalmas lánctalp vézsjóslóan csikorgott, miközben szórta a havat és a földet. Egy fánál hagytam a géppisztolyt és a kézigránátokat. Már csak karnyújtásnyira volt tőlem a fenevad. Csak én hallottam a kattantást, ahogy a fenékpáncélra tettem a mágneses aknát. Gyorsan visszautgrottam az erdőbe, és a hóba hasaltam. Néhány másodpercig még hallani lehetett az acélcikorgást, majd hatalmasat dörrent az akna. A robbanás sáros hóval terített be, a légnomástól alig hallottam. A tank megtorpant. Lánctalpa tovább nyöszörgött, de hangja olyan volt, mint valami haldokló őszállat. A motorból füst tört elő, majd egy helyen vörösen kezdett izzani az acél. A személyzet nem élte túl a lőszerkészlet robbanását. Percek alatt a hatalmas harckocsiból füstölgő roncsalmaz lett. A menetoszlop megállt. A finnek Molotov-koktéllal fölgújtották az utolsó tankot. A szovjet páncélos dandár olyan kelepcebé került, ahonnan nem volt kiút. 1939. december 23-a volt. Két nap múlva karácsony.

Személyesen Mannerheim tábornagytól vehettem át a Finn Szabadságkereszt kitüntetését. A KLIM elpusztításával megmutattam a szakasznak, hogy milyen kiváló fegyver a harckocsi-akna.

Több sikeres összecsapásban is részt vettem, január vége felé azonban elhagyott a szerencse. Szovjet bombázók támadták a vonalainkat. A föld remegett a robbanásoktól, a hatalmas fák derékban roppantak ketté. Egy robbanás a levegőbe emelt, majd földhöz vágott. Az arcom tele lett földdel és hóval, néhány percre az eszméletemet is elvesztettem. Amikor magamhoz tértem, a szakasz szanitécének aggódó arcát láttam magam előtt. A fejem iszonyúan zúgott, s láttam, hogy a katona beszél hozzám,

de nem hallottam semmit. Intettem neki, hogy nyugodjon meg, nincs baj. Ekkor láttam meg a hóleplemen terjengő vérfoltokat. Nem elég, hogy légnomást kaptam, néhány repesz is megsebesített. Akkor nem gondoltam, hogy súlyos a sérülés, az ezredorvos azonban mentőautóval Helsinkibe vitetett.

Útközben fölszökött a lázam, s mire a kórházba értünk, már öntudatlan állapotban voltam. Álmomban otthon jártam, Magyarországon. Forró nyári mezőket láttam, barátaimmal beszélgettem, vagy hús patak vizéből akartam inni, de valamiért soha nem érhettem el. Ébredéskor a kórház patyolatliszta kórtermében találtam magam. Hamarosan mint csivitelő fecskék, gyűltek körém az ápolónők. Nemsokára bejött hozzám egy sebész is.

– Megoperáltuk, főhadnagy. El kellett távolítanunk a repeszeket. Van hozzátartozója, akit értesíthetünk?

– Német tiszt vagyok finn egyenruhában. Nincs kit értesíteni.

Az orvos elgondolkodva nézett rám.

– Tudja, lázalmában beszélt. De nem németül, hanem valamilyen más nyelven. Biztos, hogy Ön német?

Elgondolkodva néztem az orvost. A küldetésem titkos. Ez az ember azonban az életemet mentette meg, el kell neki mondanom az igazat.

– Szepessy Géza vagyok, a Magyar Királyi Honvédség főhadnagya. Most a finn hadsereg tisztje – tettem hozzá.

– Tudtam, hogy nem német – mondta az orvos. – Nézzétek, ki van itt nálunk, egy magyar katonatiszt, egy magyar testvérünk.

Percek alatt körbevették az ágyamat a mosolygó és lelkesedő finnek. Még soha sebesültnék olyan jó dolga nem volt, mint nekem akkor Helsinkiben. A téli háború után még többször jártam Finnországban, ott voltam a Don-kanyarban, majd részt vettem a magyarországi harcokban.

A Finn Szabadságkeresztre akkor is büszke voltam, amikor a háború után a népbíróságtól két év fegyházat kaptam érte.

Szabó Sz. Szilárd: Érdi régi buszpályaudvar

SOLTI GYÖNGYI

ROZI

Ébredéskor az első gondolata mindig az volt, hogy már várja a kakasos tálban a tejbe aprított kenyér.

A temetés napján a kakasos tál helyén virágos porcelán tányéron lekvárt és kalácsot talált.

Akkor mondták, hogy a nagyanyja meghalt. A temetést is elmondták, de elsöre nem értette.

Mostanában sok mindent nem ért, az iskolában hallja is sokat, hogy nehéz a feje. Először azt hitte, hogy félnek, hogy nem bírja el, de aztán rájött, hogy a betűk miatt mondják. A többi gyerek ismeri a betűket, de ő nem. A furcsa vonalak a könyvben mintha nem szeretnék őt, hátat fordítanak, nem mutatják az arcukat, rejtőzködnek. A többiek, akik barátságban vannak a betűkkel, mindenféle verseket, meséket olvasnak ki belőlük, de ő nem látja a meséket, csak akkor tudhatja meg a folytatást, ha a tanító vagy valamelyik gyerek hangosan felolvassa. Amikor rákerül a sor, csak ül lehajtott fejjel, és nagyon erősen nézi a lapot, hátha most végre előbukkan a mese. A gyerekek összesúgnak, a kezüket az arcuk előtt húzogatják jobbra-balra, és nem játszanak vele a szünetben. Ő sem akar már beszélni velük, az egyetlen, akivel beszélget, az Rozi. Rozi sem tud olvasni, ezért ő elmeséli neki mind a meséket, amit az iskolában hallott. De Rozival csak akkor tud találkozni, ha Nagymamáékhoz mennek. Mikor benyit a nyikorgós kapun, Rozi már szalad is elé. Együtt futnak szökdécselve a konyhába. Két kis bolond, mondja Nagymama ilyenkor, és a hangja olyan meleg, mint a sült gesztenye, amivel télen a fázós kezet lehet melegíteni. Aztán Nagymama egyik kezét az ő fejére, másikat Roziéra teszi, és úgy nevet, hogy vele kell nevetni.

A temetésen aztán lassan megértette, hogy Nagymama már nem nevet többé, és nem süt több meggyes lepényt, amit pedig ő annyira szeretett, hogy egy ültő helyében megevett egy fél tepsivel.

Egészen közel állt a koporsóhoz, amikor leengedték a földbe. Eszébe jutott, hogy mit magyaráztak neki a temetésről, de úgy érezte, hogy megint elfelejtette a lényegét, és azonnal meg kell tudnia. Apját kérdezte, hogy most akkor hol van a Nagymama, és amikor az apja válasz helyett mereven bámulta a koporsót, a gyomrában valami nagyon rosszat érzett. Csak akkor lett jobban, amikor a koporsó eltűnt a földkupacok és a koszorúk alatt. A körben állók a kezükben lévő virágokat is rádobálták a halomra, és most már örült, hogy az ő kezében is van egy virág. Hoznia kellett a kertből egy tulipánt, egyet Anya féltve őrzött kincsei közül.

Nagyapa megfogta a kezét, és együtt odamentek a sírhoz rádobni a virágokat.

Nagyapát csak pár nap múlva látták újra. Egy kék fedelű dobozzal állt az ajtóban.

– Hoztam nektek vasárnapra. Bepácoltam, jó fokhagymás. Tettem bele rozmaringot, kakukkfűvet.

Anya kíváncsian felemelte a kék fedelet, vizsgálta a fűszeres lében úszó nagy húsdarabot

– Milyen hús? – kérdezte Anya, mert még mindig nem értette.

– Levágtam a Rozit – nyelt nagyot Nagyapa. – Nem evett,

folyton csak őt kereste. A gazdasszonyát. Kiolvastam, hogyan kell pácolni a kecskehúst. Ő is így csinálta volna.

Az ajtóból, ahol állt, a doboz műanyagján keresztül tisztán látszott a boros léből kikandikáló rozmaringág.

A gyomrában mintha felrobbant volna valami, kikapta anyja kezéből a dobozt, és a kert felé rohant. A virágágyás mellé térdelt, és két kézzel tépni kezdte a tulipánokat. Először a pirosakat, a sárgákat, a végén a különleges barackszíneket is. Volt, amelyik a hagymájával együtt repült ki a nedves földből, másíknak a feje szakadt le a kapkodó, hirtelen mozdulatoktól. Mind rászórta a dobozra, egyengette, kezével nyomta le őket, hogy minél jobban eltakarják a kék fedelet. Néha, hogy jobban lásson, le kellett törölnie a könnyeit, ilyenkor sáros csíkot húzott a tenyerével az arcára.

Mire Anyáék kiértek, már mozdulatlanul állt a tulipánhalom előtt, sáros kezeit összekulcsolta, fejét lehajtotta, pontosan, ahogy a felnőttektől látta.

Azon a hétvégén ebédre is tejbe áztatott kenyeret kért.

KARÁCSONY ISTVÁN

TELEFONBALLADA

Amerikai idő szerint p.m. 3. Magyarországon este 9 óra. Clinton. Ez nem az exelnök, hanem egy kisváros Dél-Kaliforniában.

Szerencsésen megérkeztem – csupán ennyit szerettem volna telefonálni hazámba, Magyarországra. Ez nem nagy ügy – gondoltam, s ruganyos léptekkel ballagtam a közeli postához.

– Jó napot kívánok – köszöntem zalaias angolsággal. A bájos, bongyorfejű, sötét bőrű postáskisasszony fehér fogorát villogtatva nyilván azt kérdezte tőlem, hogy mi járatban vagyok. Kedvességét megpróbáltam viszonzni: telefonálni szeretnék Magyarországra.

– Hová? – kérdezte még kedvesebben.

– To Hungary! – vágtam ki. Mindnyájan, akik mögöttem vártak a postaablak előtt, segítőkészek voltak, s egymást túllicítálva találgatták Magyarország helyét a glóbuszon. Nekem ekkor az járt az eszemben, ha csak egy dolgot vihetnék egy ismeretlen helyre (lakatlan szigetre), az hazám nemzetközi hívó kódja lenne. Végre a kisasszony nem kevésbé segítőkész főnöke megoldotta a gordiuszi csomót: elém tett egy jókora földgömböt, s kezembe nyomott egy tollat, hogy mutassam meg, hol is van ez az ország.

Végre megtaláltuk a keresett kódot. Mindenki boldog volt: a várakozók és a postai alkalmazottak, hogy egy bajbajutotton segíthettek, én pedig – tízdolláros telefonkártyával a kezemben – hogy telefonálásomnak immár semmi akadály.

A nehezebbik rész azonban csak most kezdődött: sem a postán, sem az utcán nem találtam kártyás telefont, mindenütt csak gombos volt.

– Bezzeg a telefonkártyákat eladják, de kártyás telefon az nincs – szidtam a kizsákmányoló kapitalistákat. Hát ugye, ez Amerika!

Egyszerre nagyszerű ötletem támadt. A rendőrautóból egy

fekete bőrű barátságos seriff megértő tekintettel nézett rám. Nézésében nemzeti öntudat volt és az a rendkívüliség is, amellyel csak egy jól képzett elmeorvos rendelkezik, a fogsorvillogtatás ezúttal is szerencsét hozott.

Ápolt, aranyórással az utca másik oldalán álló rendőrségre mutatott (izgalmamban ezt addig észre sem vettem).

– Ott tudnak majd segíteni – s cirkálójával elviharzott.

A rendőrségen „Columbo hadnagy” fogadott. Igen, szeme és ballonkabátja is olyan volt és szivarkája is, amelynek több centis hamuja nem esett le, pedig egyik szájszögletétől a másikig pörgette anélkül, hogy kezével hozzáért volna. Szeméből a megértés, a szánalom és a segítőkészség határozott, de meleg harmóniája sugárzott. Útlevelemet kotortam elő, amellyel immáron a világ összes országába utazhatom. Látván ezt intett, hogy tegyem el. Amikor ajka jobb sarkában megállt a még mindig érintetlen hamut hordozó szivarka, réveteg tekintettel kérte tőlem a komplett telefonszámsort, majd félig az asztalra ülve, hanyag eleganciával tárcsázott, majd a kagylót a kezembe nyomta.

– Szerencsésen megérkeztem Amerikába!

– Nagyon örülök, de épp most aludtam el, hiszen itt este fél tizenegy van. És honnan beszélsz?

– A rendőrségről!

– Honnan??

– Hát a rendőrségről...

– Istenem, máris ott kötötték ki? Mit tettél?

– Semmit, ők segítettek, hogy beszélhessünk, majd mindent elmondok otthon.

Columbo türelmét és az Egyesült Államok rendőrségének telefonszolgálatát nem akartam túlságosan igénybe venni, így gyorsan befejeztem.

Columbónak legszívesebben kezet csókoltam volna. Nyelvtudásomból pedig az általam legismertebb formulákat gyakorolhattam: köszönöm, uram, nagyon köszönöm, hálásan köszönöm, még egyszer köszönöm... Közben két kézzel szorongattam Columbo kezét, aki rám emelte tekintetét, s megszólalt:

– Uram, ez Amerika! – s ekkor a szivarka hengeredett hamuja lágyan lehullott.

Epilógus:

Nem nyugodtam bele, hogy kártyámmal ne tudjak telefonálni az Egyesült Államokból. Visszautazásomkor a repülőtéren megkértem a szolgálatkész információs hölgyet – egyébként ott is csak gombos telefonok voltak –, mutassa meg, hova kell benyomni.

A hölgy nyugodtan odasétált velem egy készülékhez, s elmagyarázta, hogy ezt a kártyát NEM BENYOMNI KELL, HANEM MEGFORDÍTANI ÉS OLVASNI!

Ugyanis hátoldalán szerepel az a kódszámsor, amelyet a telefon billentyűzetén bepötyögve „kinyílik” a hálózat. Így történt, hogy le tudtam beszélni a tíz dolláromat, majd lekéstem a gépet.

SZABÓ ILONA VALÉRIA

A CÉGES

Csilla fázósan lépett ki a néptelen, gyéren megvilágított utcára. A nyirkos-ködös sötétből fehéren vált ki az út szélére jegesedett hórétteg. Óvatosan, a lába elé nézve, a második ház felé tartott.

Szokásos esti szertartás volt ez közte és a kerítés mögött várakozó kutya között, amely amolyan senki kutyája volt, azaz csak majdnem senkié. A kert végéig nyúló, csarnokszerű épületben rövid ideig egy cég üzemelt, de az utóbbi években már senki sem tartózkodott ott. Napjában egyszer láttak ugyan a szomszédok egy kocsit megállni a ház előtt, valaki ételt adott a kutyának, aztán röviden időzött az épület belsejében, de a nap hátralévő részében már egyáltalán nem volt mozgás a telephelyen. Csak a robotstus felépítésű németjuhász őrizte továbbra is az üres portát. Csilla el is nevezte Cégesnek négy lábú szomszédját.

Az esti etetés többnyire csak jelképes volt, azért találta ki, mert sajnálta a gazda és farka nélkül, egyedül élő állatot. Bár ismerkedésük idején Céges jól táplált, ereje teljében lévő eb volt, Csilla gyakorlott kutyatulajdonosként tapasztalatból is tudta, hogy az emberhez szocializálódott állatnak a táplálkozáson kívül más igényei is vannak. Bár milyen furcsán hangzik is azoknak, akik kevés időt töltenek állatok közelében, a kutyák esetében szellemi igényekről is beszélhetünk. Ezek főleg a munka, a feladat és a jól végzett munkáért járó jutalmazás iránti igények. A kutya legjobban a rendszerességet szereti, és a várakozást, ami neki szintén egyfajta szellemi munka. Türelmesen várni valamire, amiről tudja, hogy szokásos rendszerességgel bekövetkezik. A legnagyobb öröme pedig a kitartásáért és türelméért járó jutalom, a dicséret, hogy jól végezte dolgát. De az Ember, aki kiemelte a vadállati sorból, és magához szocializálta a legjobb barátjának mondott állatot, időről időre magára hagyja a várakozva rászégeződő szempárt, elmegy mellette, és nem tart igényt a szolgáltatásaira. Ettől a kutya vagy elbizonytalanodik és hisztérikussá, kezelhetetlenné válik, vagy elvadul, visszazüllik vadállati mivoltába, és elborult aggyal, habzó szájjal láncát tépő szörnyeteggé válhat. Sajnálta ezeket a tehetetlen állatokat, és együtt érzett velük.

Cégeshez eleinte nagyon óvatosan közeledett. Hamis, kiszámíthatatlan kutya volt, és a kerítésnél különösen agresszíven viselkedett. Csilla sokáig nem is merte megérinteni, csak az ételdarabot nyújtotta be neki esténként a kerítésen át, türelmesen arra várva, hogy az állat maga kezdeményezzen. Egy idő elteltével tapasztalta is a remélt változást Céges viselkedésében. A kutya korábbi tompaságát, közömbösségét izgatott öröm váltotta fel, amint Csillát látta közeledni a kerítéshez. A nő ekkor tenyerét szorosan a kerítésrácsra fektette, úgy, hogy felületet ne hagyjon, amibe a kutya belekaphat, és engedte, hogy az állat megszagolgassa a kezét, és megismerje bőrének illatát. Aztán köszönetképpen a törődésért és az apró finomságért, a kutya egyszer csak megnyalogatta a gondoskodó kezét. Ez sokáig így folyt. A nő a további közeledést nem is próbálta a kutyára erőltetni.

Bár kapcsolatuk csak napi néhány percre szorítkozott, a

rövid találkozás egy általuk kialakított koreográfia szerint zajlott, amely az évek folyamán egy-egy új elemmel gazdagodott. Ezek közé tartozott a Céges kezdeményezésére bevezetett simogatás. Egyik este a szokásos rituálé után a kutya testét szorosan a fémkerítésnek szorítva lépkedett, bundáját a négyzetes fémrácsokkal simogattatva, miközben Csillára pillantgatott. A kérést nem lehetett félreérteni. Becézésre, érintésre vágyott. Csilla benyúlt a rácson és vigyázva, hogy a kutya fejét elkerülje, a háta közepétől óvatosan végigsimította az állatot, egészen a farkáig. A kutya teste megfeszült egy pillanatra, és bőre idegesen vibrált az érintésre. Látszott, hogy vágyott rá, de már el is szokott tőle. Ezt halk, morgó hanggal jelezte, mire Csilla gyorsan visszahúzta a kezét. Aztán később, amikor Céges már hozzászokott bensőségebbé váló kapcsolatuk ezen megnyilvánulásához, élvezettel nyújtózkodva engedte, hogy a rácson benyúló kéz erőteljesen végigsimítson a gerincén.

Céges hálás kutya volt, a kevésnek is tudott örülni. Volt egy játéka, amit különösen, ha jókedvében volt, nagy élvezettel mutatott be Csillának a tőle kapott jóért cserébe. Erre a célra már elő volt készítve a kedvenc focilabdája. Ezt fel-le dobálva maga előtt, büszkén elvonult többször is a kerítés mentén, félszemmel figyelve a hatást. Az „ügyes kutya” dicséret persze egyszer sem maradt el. A produkciót elkallódó labda híján könnyedén gurítható csontkarikával is nagyon látványosan tudta előadni. Ezt futva feldobta, majd elkapta vagy szándékosan leejtette, aztán játékosan ráhuppanva maga alá gyűrte. Majd Csillára sandított.

Azonban voltak rosszabb időszakok is. Csilla észrevette, hogy némely hétvégén Céges ingerülten, idegesen jár fel-alá, a jelképes falatkát túl mohón nyeli le, aztán várokozóan néz rá. A nő rosszkedvűen állapította meg magában, hogy úgy tűnik, a távgazdáknak lanyhul a figyelme, és ki-kihagyják a kutya aznapi vagy hétvégi adagját. Attól kezdve figyelte, hogy mikor szorul segítségre az állat, és gondoskodott róla. Céges szavak nélkül is beszédesen meg tudta mutatni, ha valami gondja volt. Hátulról, a falhoz állított kukákból kutyaeledel üres dobozait halásztta elő. A szétszórt dobozok jó néhány napig hevertek mindenfelé az udvaron. Aznap este, mikorra végre eltűntek, Csilla szokatlanul rossz lelkiállapotban találta Cégest. Az állat úgy nézett ki, mint egy megalázott, megvert hadsereg, közvetlen a vesztes csata után. Füle, farka lelógott, rosszkedvében még a fejét sem emelte fel, csak a földet bámulta. Csúnyán megbüntethették a szétszórt szeméért, és ezért rossz kutyanak érezte magát. Csilla addig biztatta, hogy ügyes kutya, amíg Cégesnek újból vissza nem tért a jókedve, és kedvenc csontkarikáját egy virágosláda alól előhalászva gurigázni nem kezdett el vele.

Így teltek az évek. És ahogy múlt az idő, Céges kifakult bundájában egyre több lett a fehér szőr, mozgása nehézkessé vált, a hátsó lábait is húzta, az utóbbi egy évben pedig már néha felállni is nehezebbé esett. Azért Csillához mindig odament, még ha lassan is.

Most is a kerítésnél állt, ahogy a nő odaért. A sötétben csak a körvonalai látszóttak. Csilla sietősen benyújtotta a kis eleséget, majd a rácson bedugta a kezét, hogy megpaskolta a kutya hátsó combját. Ekkor az hörgő morgással, mérgesen a keze felé kapott, de anélkül, hogy

megharapta volna, gyorsan beljebb húzódott, a sötétbe. Túl gyorsan! – villant át Csilla agyán az izmos, gyorsmozgású test látványa. Céges már régóta nem tud ilyen gyorsan nekilendülni. Egek! Ez egy másik kutya! Egy fiatal németjuhász!

Miközben hazafelé tartott, gondolatban Cégestől búcsúzott. Örült a sok szép percnak, ami a gazdátlan kutyanak jutott, bármilyen kis oázisok is voltak ezek az őt körülvevő sivatagban. Talán a fiatal németjuhász kutyanak is lesznek ilyenek. Ha rajta múlik, ebben segíteni fog neki. Mert minden napnak kell, hogy legyen értelme vagy legalábbis reménye, akármilyen kicsi is az. Kell, hogy valami jóra minden nap várjunk. Mind az embernek, mind a kutyanak.

DYLAN D. TIDES

BETŰTÉSZA

Misi bácsi nem bánta, hogy unokája hazaköltözött. Egyrészt így sokkal könnyebben szemmel tarthatta, másrészt be kellett ismernie, hogy az utóbbi időben ő is nyugodtabb lett volna, ha valaki ránéz néha. Az öregség egyre gyakrabban rántotta ki lába alól a konyhakövet, s örült, hogy lesz egy kis segítsége.

Csak ne járt volna ekkora rumlival a költözés...

A festők mindent lecibáltak a tetőtéri szobából a lépcsőfeljáróhoz, s épp csak egy kis kartonfalakkal szegett ösvény maradt az öreg számára, ahol bejuthatott a verandáról a házba.

Reggeli kávéja után csoszogott épp befelé, mikor megakadt a szeme egy, a többi közül méregzöld színével kitűnő, gyűrött sarkú dobozon.

Megpördült vele a világ...

– Mekkora kupleráj van nálad, Misikém! Télvíz idején festetni! – csodálkozott körbe Sanyi az asztal mellől, majd a tőle megszokott módon, a kanálnak épp csak a hegyét a szájához érintve, egy villámgyors hörpintéssel eltüntette a betűtésztaival gazdagított paradicsomlevest.

– Öhm... Azt mondják, holnapra már kész lesznek mindennel... Meg ilyenkor olcsóbb is, tudod... – motyogta zavartan Misi, majd fel sem nézve a tányérból a konyhába kiáltott: – Sír a gyerek, Eszti!

Ezért vállalta az egészet. Amikor egy kéményfüst-szagú szerda estén azok a meggyőző tekintetű emberek megkérték rá, hogy az állam biztonságának érdekében az ikerház rá eső részének tetőterét bocsássa a szolgálat rendelkezésére, csak a hathónapos Sárrika járt az eszében. Nem mondott azonnal igent. Aztán másnap az öntödében felhívták a titkárságra, és közölték vele, hogy egy külső tervezet miatt a három művezetőből hamarosan elbocsátanak egyet. Nem akart ő lenni az. Két nap múlva már fűtőrésztől munkások csengettek az ajtón, néhány órán belül pedig fel is hangzott az ecsetek és meszelők furcsamód inkább fűrora, kalapácsra és fűrésze emlékeztető hangja. Felfelé menet legalább tízszer meg kellett állnia, hogy pihenjen. A két tetőablakról leszedték a függönyöket, hunyorogva nézett végig a gerendák repedésein, a falak

kopott vakolatán. Tisztán emlékezett rá, hogy hol futottak a vezetékek, hova voltak fúrva az apró lyukak, hol térdeltek hatvan éve, feszült koncentrációval arcukon a prêmes galléros bőrdzsekiben kuksoló „szobafestők”...

A lakásba költözött ügynökök egyáltalán nem is titkolták előle módszereiket. Valószínűleg a tény, hogy beleegyezett a megfigyelésbe, egyszer s mindenkorra cinrossá is tette őt. Mindemellett természetesen a szolgálat lehetőséget biztosított számára a direkt megfigyelésre is, a begyűjtött információk leadására pedig hétfőként kellett időt szakítania.

Eleinte hányingere volt ettől. Az idő múlásával azonban egyre inkább kezdte elhinni, hogy gyerekkori barátja tényleg szervezkedik valamit, valóban az állam ellenségévé vált, neki pedig – bármennyire is sajnálja – kötelessége, hogy az ilyen elemek kártékony hatása ellen megtegyen, amit csak tud.

Minden gyanúsnak talált eseményt részletesen rögzítenie kellett. Ő pedig egyre szorgosabbá vált.

„1955. december 2. éjjel 11 óra 20 perc. Hegyes Sándor bejárati ajtaja előtt egy ötfős társaság gyűlt össze, melyet a megfigyelt személy kétszeri kopogtatás után engedett be.

Hajnali 1 óra, 15 perc. A tetőtéri szoba falán át folyamatos beszéd zaja hallatszik. A szavak nem kivehetők, de heves, indulatos hanglejtésekkel zajlik a társalgás.”

„1955. december 4. délután 1 óra. A megfigyelt személy körülbelül húsz perce telefonál, hangos kiabálás jellemzi a beszélgetést.”

„1955. december 6. délelőtt 11 óra 10 perc. Hegyes Sándor átjött hozzánk, feleségem, született Kovács Eszter meghívására. Míg a paradicsomlevesre vártunk, nevezett személy többször is célzott rá, hogy hamarosan megvalósulni látja egy régi tervét, melynek részleteire nem tért ki. Sokatmondó arckifejezéssel közölte továbbá, hogy boldog, amiért megismerhette új barátait, illetve azt is, hogy várjam csak ki a végét, óriási dolgot fog művelni.”

– Óriási lesz, Misikém! – kacsintott Sanyi az ajtóból, és elviharzott.

Aznap délután Borczay Mihály leírta utolsó megfigyeléseit, a jegyzet másolatát pedig (mindig indigóval dolgozott) elrakta a megszokott zöld dobozba, és telefonált.

Aznap délután Hegyes Sándor költőt elvitték, Misi nem látta többé.

Két nap múlva egy zsineggel átkötött csomagot kapott, melyben Hegyes Sándor, a Fiatalok a Költészetért Kiadó gondozásában publikált első, Betűtészta című verseskötete volt.

Borczay Mihály lakására és további segítségére a szolgálat többé nem tartott igényt.

Misi bácsi reszkető kézzel simította végig a nikotinszagú könyvecske első oldalára firkált ajánlást.

„Misinek, Esztinek és a kis Sáríkáknak szeretettel, hűség-
ges barátságukért és a sok finom paradicsomlevesért.”

†VARGA IMRE LAJOS

A HAJLÉKTALAN

Nemrégiben egy komoly és súlyos betegség gyanújával feküdtem a főváros egyik legnagyobb kórházának belgyógyászatán. A 621-es kórterem öt ágya közül csak hármat foglaltunk el, változó állapotban. Szeptember vége volt. A Nap még lelkesen sütött, a nyitott ablakokon át beáradó levegő langyos meleget és az ősz jellegzetes illatait hozta magával.

A kettes ágyon fekvő beteg félig öntudatlanul összefüggéstelen szavakat mormolt, néha hangosan felkiáltott. Pokoli fájdalmai lehettek. Két lánya, mint később magam is megtapasztaltam, minden nap percnyi pontossággal érkezett, de soha sem együtt, mindig külön-külön. A beteg szinte egyikükkel sem kommunikált ebben a meghatározhatatlan állapotában. A nagyobbik lány gondosan ellátta, megtörölgette az arcát, párnát, takarót igazított, és beszélt, beszélt, szinte megállás nélkül, de választ soha nem kapott. A kisebbik, aki talán harmincéves lehetett, amint megérkezett, szótlanul leült az apja melletti üres ágyra, és szobormereven nézte a beteg arcát. Így ült egy óra hosszat, majd homlokon csókolta őt, indult, az ajtóban egy pillanatra megállt, alig észrevehető fejbiccentéssel tőlünk is elköszönt.

Egyik délelőtt új beteg érkezett. Ötven év körüli férfi került a mellettem lévő ágyra. Az egész öltözéke csak a nővér által ráadott pelenkából állt. A hátán, derekán eleven és félig gyógyult sebek, mindkét lába bepólyázva. Arcán több napos szakáll. A hátán levő sebei nagyon fájhattak, mert még a takaró érintését is alig tudta elviselni. Inkább felült az ágyon, illetve felült volna, de a megviselt szivacsmatrac kimélyült gödrében nem lelte meg az áhított egyensúlyt, így kísérlete nem járt sikerrel. Nyögve tápázkodott újra fel sűrű káromkodások közepette, míg végre elégedett lett. Az ágy szélén egy darabig elcsendesedve üldögélt, majd anélkül, hogy hátrafordult volna, megszólított:

– Hozzon egy kávé!

Semmi kérem vagy legyen szíves. Úgy tettem, mint aki nem hallja, erre megismételte:

– Magának mondtam, hozzon egy kávé! – ezt már csendesebben mondta, és egy kis idő múlva hozzátette: – Cigaretám sincs, legalább azt adjon!

– Nem dohányzom – vágtam oda kelletlenül, mert boszszantó volt ez a tolakodó stílus, de a szomszéd beteg még mindig a hátát mutatva felém nem adta fel ilyen könnyen.

– Akkor valami aprópénzt adjon, kávéra. Legalább egy ötvenest! Azt hiszem, annyi még maradt – és buzgón kotorászni kezdett az ágy melletti szekrényke felső fiókjában.

Volt a pénztárcámban valamennyi aprópénz, számolatlanul tenyerembe öntöttem, és odatettem az ágyára. Az ember lassan, körülményesen, a fájdalomtól sziszegve

megfordult, és egyenként felszedte az érméket. Rám nézett, de nem köszönte meg. Az eredményen felbátorodva a szembe levő ágyon fekvő beteget szólította meg, tőle is cigarettát és némi aprót akart kicsikarni, de nála nem volt szerencséje. Amikor másodszor vagy harmadszor kísérletezett, az addig türelmesen hallgató beteg ingerült ráförmedt:

– Hagyjon már békén, éntőlem biztos nem kap se pénzt, se cigit. Ami van, nekem kell! Mit erőszakoskodik, ember!

Erre a szorgalmas kéregető feladta a reményt, és elhallgatott, bár nagyon nézegetett a kettes ágyon fekvő felé is, hogy talán onnan jöhetne valami segítség, de az félig öntudatlan, megszólíthatatlan állapotban volt. Néha felfelkiáltott, töredék mondatfoszlányokat mondott, amiket nem lehetett érteni, azután újra mély apátiába süllyedt, és csak ziháló lélegzetét lehetett hallani.

Délben jött az osztályos nővér. Még ebédsztás előtt egy agyonmosott kórházi pizsamát és köntöst, valamint egy kitaposott papucsot hozott az új betegnek. Valami kenőccsel óvatosan bekente a hátán levő félig gyógyult sebeket, és ráadta a pizsamát. A férfi a művelet közben nyögött, jajgatott. A nővér végtelen türelemmel nyugtatgatta. A kenőcs hatására egy rövid időn belül fájdalmai is csökkentettek, mert végül a nővér kérésére már hanyattfeküdt. Akkor láttam, hogy mindkét lábfeje vastagon be van pólyálva. A nővér éppen a kötést bontotta le róla. Az eltorzult lábfejekről ujjak hiányoztak, még a hátán levőknél is mélyebb, alig gyógyult sebek borították.

– Mi történhetett ezzel az emberrel? – tettem fel magamnak a kérdést, és az előbbi tolakodása miatti ellenszenvet sajnálkozás és nem utolsósorban kíváncsiság váltotta fel. A nővér közben befejezte a kötözést. A kérésre valahonnan szerzett neki egy árva szál cigarettát, még kávét is hozott, amit az agresszívnek megismert szobatárs szokatlanul szelíd hangon köszönt meg.

– Azt tudja, Imre – mondta neki –, csak az udvaron szívhatja el! Egyáltalán le tud menni?

A beteg bólintott, és a nővér megnyugodva kiment. Egy óra felé az ebéd is megérkezett, ha jól emlékszem, valami főzelék, úgy hiszem, spenót volt agyonfőzött csirkemellel és valami zöldségleves, sótlan, ízetlen. Alig ettem egy-két falatot, már is úgy éreztem, nem tudok többet enni.

Imre nevű szobatársam, miután megkapta áhított cigaretáját valamint a kávéját, eltűnt a szobából, csak egy jó óra múlva sántikált vissza.

Ebédje régen kihűlt, de azért eltakarította az utolsó morszáig. Amikor végzett, felém fordulva végigfeküdt az ágyán.

– Magát hogy hívják? – kérdezte szokott közvetlenségével.

Megmondtam. Erre ő is bemutatkozott. Elsőre nem értettem a vezetéknevét, rákérdeztem, megismételte.

– Csernátoni, Csernátoni Imre – mondta –, hajléktalan vagyok. – Tette hozzá közömbösen. – Már tizenöt éve. Addig anyámnál laktam, munkahelyem is volt, de – itt elhallgatott, mint aki megbánta, hogy többet mondott, mint kellett volna.

– Valami tragédia történt, hogy idejutott?

– Tragédia? Bizony az! Az ital. Én azelőtt nem ittam, a Csepel Autóban dolgoztam mint festő. Ez a tanult szakmám, jól is kerestem. Sok barátom volt. Ők munka után nagyokat söröztek. Engem is hívtak, de én nem tartottam velük. Gyűjtöttem a pénzt, építeni akartam. Már a telek is megvolt, apránként vettem építőanyagot is, de hát minden másképp alakult, mint elterveztem. Jött a rendszerváltás, a gyár bezárt, utcára kerültünk. Nem tudtam elhelyezkedni, csak ödögtem naphosszat az utcán, Anyám folyton zsörtölődött ezért. Féltett. Én meg nyugtattam, ne féltsen engem. Sokszor összefutottam a régi kollégákkal, és ezek a találkozások rendre a kocsmában végződtek. Először csak a sör, aztán hol ez, hol amaz hozott egy üveg pálinkát, házi főzésűt. Ittunk, és sajnáltuk egymást, mennél többet, annál inkább. Lassan már nem tudtam megenni nélküle, nyakaltam én a kollégák nélkül is, egymagamban. Egy liter pálinka is lecsúszott naponta a torkomon. Néha haza se mentem, eldőltem részegen valahol, reggelig kialudtam, azután másnap újra kezdtem. Ha néha hazavergődtem, anyámmal mindig veszekedtünk, én durva voltam, törtem, zúztam, mint egy elmeháborodott. Végül kizavart a házból, ennek már tizenöt éve, azóta élek kinn az utcán, többnyire hajlék nélkül.

– Talán nyáron még csak el tudom képzelni az életét, mert akkor legalább jó az idő, de a tél a megoldhatatlan probléma – mondtam, inkább magamnak, mint neki. A felvetésemre azonnali választ kaptam tőle.

– Á, nem teljesen így van. Tavaly télen sikerült meghúzódnom egy csepeli telephely kis helyiségében, aminek az ajtaja, igaz, az udvarra nyílt, de volt benne egy vaságy meg még fűtési lehetőség is, egy rozszant kis vasakályha. Hulladékdeszka, ágdarab meg mindenhol akad. Egy régi kollégám fia volt ott az őr, az intézte el a főnökénél, hogy ott maradhassak. Cserébe csak annyit kértek, hogy hányjam el a havat, ha esik, de hála istennek, ezen a télen nem sok dolgom volt vele. Két évvel azelőtt az utcán aludtam, megfagytak a lábaim, a jobbon kettő, a balon három ujjam bánja, elüszkösödött, le kellett vágni.

– Azok a sebek a lábán meg a hátán mióta vannak? – kíváncsiskodtam. – Nagyon frissnek látszanak.

– A nyáron, várjon csak, igen, július végén történt. Segítettem egy lomtalanitásnál, kaptam egy tízest. Ennyi pénzem már régen nem volt. Persze ittam addig, amíg tartott belőle. Istentelenül berúgtam. Arra még emlékszem, hogy valami lépcsőről legurultam, az ingem is szétszakadt. A cipőmet valahol elvesztettem, beteg lábaim is megsérültek, a hátam is, de nem éreztem semmit. Még valameddig elbotorkáltam, aztán egy fal tövéen elnyúltam, mint a zsák. Észvesztő forráság volt, a sebeimet ellepték a legyek,

belepetéztek. Mentő vitt be a csepeli kórházba, ott láttak el a lárvák addigra kikeltek, a húsomat ették. El tudja képzelni, hogy mit éreztem, amíg mindet kiszedték, fertőtlenítették. Akkor megfogadtam, többet nem iszom. Azóta egy korty, annyi sem ment le a torkomon. Most itt vagyok, az ital nem is hiányzik, csak a cigi meg a kávé, tejjel, jó édesen, úgy szeretem. Ha begyógyulnak a sebek, megyek vissza Csepelre, ott vállalt védnökséget felettem a Vöröskereszt. Tavaszra elintézik, hogy szociális otthonba kerüljek Ócsára. Maga valahol arrafelé lakik. Ismeri talán? Tényleg jó hely?

A szociális otthonról keveset tudtam, de azért megnyugtattam, hogy biztosan az, és ott az erdők között nagyon szép helyen van. Tovább nem beszélhettünk, mert engem is, őt is vizsgálatra vittek, és amikor visszahoztak, már nem volt a szobában. Az ágya frissen meg volt vetve, a számtalan beteg által kifeküdt matracot is kicserélték. A nővér azt mondta, átvitték a sebészetre, ott szakszerűbb kezelést kap.

Többet nem találkoztam vele. Néhány napig még ott feküdtem a 621-es szobában, mire végre hazamehettem. A kellemes őszi napoknak vége volt, és az égen gomolygó, fekete felhők eszembe juttatták azt a fekete ruhás lányt, aki olyan szomorúan várt valamire, amiről tudta, hogy eljön.

Szabó Sz. Szilárd: Szent Warburga

BARNA JÚLIA

miért érdemes?
a percekért amikor
mindenkit szeretsz

SZEGHY KAROLINA

A PADLÁS LAKÓI

Hideg téli nap volt, mindent hó borított, akár egy hatalmas fehér takaró. Reggel óta nagy pelyhekben hullott, és a Damjanich utcai régi ház padlásán készülődött valami. A padlás hatalmas volt, szürke és piszkos, emberi szem régóta nem látta már, emberi kéz régóta nem érintette. Por és pókháló lepte a szerteszét hagyott emberi holmikat, használati tárgyakat. Olyan régóta heverték ott, hogy talán már senki sem emlékezett rájuk.

A sarokban valami mozgolódni kezdett. Egy ódivatú ócska kalap, amit valaki hanyagul csak a nagy fekete zongora tetejére hajított, mintha véletlenül ott felejtette volna. – Nagy napra virradtunk – szólt a kalap. – Barátaim, karácsony van.

Alatta a nagy fekete zongora megköszörülte régóta lehangolt torkát:

– Bizony ám! Mit szólnátok valami szép karácsonyi dallamhoz?

Azzal zenélni kezdett. Picit hamis volt, kicsit másképp szólt, mint eredetileg kellett volna, de itt a padlason még ennek is mindenki örülni tudott.

– Nagyon szép ez a zene – szólt a szalmával tömött mackó a kopott komód tetejéről. – Eszembe juttatja a régi gazdát – nyöszörgött. – Egyszer karácsonykor nagyon tudott nekem örülni – mondta, és sírni kezdett.

– Ne szomorkodj, egyszer mi is tettük a dolgunkat, de az idők változnak. Kár ezen keseregni – vigasztalta a kopott öltöny a székről, akit mindenki csak komornyiknak hívott, hiszen ha valaki viselte volna, pont úgy festett volna, akár egy komornyik.

– Karácsony van, és az ünnepvárás valahogy mindig megváltoztatja az embereket. Ezt hallottam egyszer valahol nagyon régen – szólt az idős esernyőhölgy a fogasról.

– Kedvem támadt egy kis tánchoz! – kiáltotta az ütöttkopott szteppcipő a sarokból, és magához rántotta a földre dobott tollseprűt. A felreppenő portól kissé köhögni kezdett.

– Elnézést – súgta, és magához ölelte a színes tollseprűt, ami azonnal fülig pirult zavarában.

A zongora vidámabb dallamra váltott, és mindenki egy picit megkönnyebbült. Szemükben remény és valami rejtélyes vidám fény csillogott. Mert az ünnepvárás nemcsak az embereket változtatja meg, hanem minden mást is. A csoda mindenhova beköltözik, mindenhol megjelenik, mert csodák bizony léteznek. Főleg karácsonykor.

A padlás kör alakú ablakában megjelent a kóbor macska, aki időnként meglátogatta az ott lakókat. Ilyenkor érdekes történeteket mesélt nekik a Damjanich utcából. Csupa olyan dolgot, amit ők innen nem láthattak. Legutóbb azt, hogy elütötték a Kovácsék kutyáját, és most három lábон kergeti a környékbeli macskákat.

Valamit a földre ejtett, és csilingelés hallatszott. A többiek érdeklődve figyelték.

– Mi ez? – kérdezte végül a molyrágta fekete kalap.

– Én tudom, mi ez... – sóhajtott a szalmásmackó.

– Ez barátaim, egy igazi karácsonyi csengettyű. Amikor az ajándékok a fa alá kerülnek, akkor megrázzák a karácsonyi csengettyűt, és elindul a varázslat. A karácsonyfát szeretet lengi körül, és ha ilyenkor igazán csendben maradunk, akkor hallani lehet, ahogy a szeretet körbeoson a faágak között.

– No hiszen! – nyögte a háromlábú kétajtós nagy barna szekrény. – Még sosem hallottam a szeretetet.

A szürke foltos kóbor macska, akit egyébként mindenki csak Tigrisnek hívott, megtörte a csendet:

– Nos, karácsonyi csengőtök már van, az a kérdés, hogy mit kezdtek vele? – mosolygott. – Szomorkodtok a poros padláson, mint minden évben, és visszasírótok a régi időket, vagy megrázzátok magatokat, és rendeztek magatoknak egy igazán boldog karácsonyt? A csengettyűnek varázslatos ereje van, de vajon tudjátok-e használni? – kérdezte, és megmozgatta fehér bajuszkaát.

A padlás lakói zúgolódni kezdtek, előbb csak halkán találgatták, hogy mitévők legyenek, végül már egymás szavába vágva kiáltoztak:

– Tegyük rendet! – kiáltotta a kalap.

– Én mindenkit szívesen leporolok! – mosolygott a tollseprű.

– Én vállalom a hangulatos zeneszolgáltatást! – búgta a lehangolt zongora.

– Talán még képes vagyok egy csésze teát főzni mindenkinek – szólta le a polcra a dundi teáskanna.

Tigris, a kóbor macska, mint aki jól végezte dolgát, kiugrott a kerek ablakon. A hó még mindig kitartóan hullott. A szobákban fényes, csillogó karácsonyfák álltak, és a szél finom süteményillatot hozott a házak kéményéből. A padlás lakói mind vidáman tették a dolgukat, kivéve egy valakit. A szalmásmackó szomorúan sírdogált az ablakban. Játék volt, nem használati tárgy. Neki hiányzott az emberi ölelés.

A por lassan felszállt a padlás lakóiról, a pókhálót is letakarították. Mindenki igyekezett magából a legszebbet kihozni. A háromlábú barna szekrény még a feslett ágy-nemüket is összehajtogatta a polcain.

Ekkor a sarokban álló ócska tulipános láda kihányta magából a sok kihajított holmit. Csoda történt vagy sem, senki nem tudhatja, de a láda torkából egy régi selyemből készült karácsonyfa is a földre röppent.

Mindenki döbbenetben állt, de a szívekbe valami melegség költözött, ahogy tudatosult bennük, hogy idén még

karácsonyfájuk is lesz.

A maguk módja és lehetősége szerint felöltöztették a kis fenyőfát. Raktak rá cipőfüzőt, csokornyakkendőt, bogyókat, gyöngyöket, és a tetejére egyik húrjából ezüst csillagot hajtogatott a szekrény tetején lakó öreg gitár.

Ekkor letről zajra lettek figyelmesek a padlás lakói. Évek óta nem hallottak hasonlót. A lépcsőn léptek zaja hallatszott. A padlásajtó megnyikordult, és két ember lépett be. Egy fiatal nő és egy férfi.

– Gyere, itt kell lennie – szólta a nő, és lázasan kutakodni kezdett. Izgalmát érezni lehetett a levegőben.

– Biztos vagy benne, hogy még megvan? – kérdezte a férfi bizonytalanul.

– Persze, hogy biztos vagyok benne – mondta határozottan a nő. – A mami nagyon szerette, sokat mesélt róla. Remélem, megtaláljuk, Norbika nagyon örülne neki. A nő abbahagyta a kutakodást, és körültekintett.

– Nahát, milyen régen nem jártam itt – mosolygott.

– Mennyi kincs. Itt van az egész gyerekkorom. Nézd, a nagyieék régi szekrénye! A papa kalapja és a még mindig csinos szteppcipője. Istenem, hogy táncolt a nagypapa – sóhajtott. És akkor megpillantotta, amit keresett. Szeme elkerekedett, és aprócska könnyek gyűltek meg benne. – Ott van – nyögte, és a kerek ablak felé mutatott.

A szalmával tömött öreg mackó ült ott még mindig szomorúan. A nő odarohant, felkapta, és magához ölelte.

– Megvagy, te ravasz öreg medve! Nem tudtál elbújni – mondta játékosan.

– Tényleg még mindig jó állapotban van – szólta a férfi. – Kicsit poros ugyan, de majd kikéféljük.

– A mama mackója... – mondta a nő elérezékenyülve –, és már Norbika mackója.

Azzal már futottak is le a lépcsőn, látszott, hogy sietnek. A padlás lakói döbbenet csendben álltak a kis karácsonyfa körül.

– Nem volt közénk való – szólta a zongora. – Játék volt. Azt hiszem, idén nagyon boldog lesz a karácsonya.

Mindenki mosolygott, a szívekbe beköltözött a csoda. A csoda, ami a szemük láttára az imént megtörtént.

A kis csengettyű váratlanul megcsendült a karácsonyfa ágán, és a padlás lakói olyan csendben voltak, hogy ők ott akkor tényleg hallották, ahogy a szeretet átsuhan a karácsonyfa ágai között.

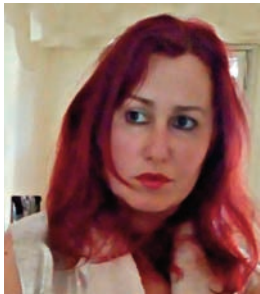
Hangyássy Jánosné: Szerelmespár

Szabó Sz. Szilárd: Bp. Nyugati pályaudvar

BEMUTATKOZIK

W U L C A N O, avagy V V V L [^ N]]

A Vulcano egy szimbólum- és számrendszer – a vulkán egy útgépjármű – a vulkán egy menedék – a vulkán erejébe kapaszkodom – a vulkán az én művészeti erődtéményem – állatövem a kos – tűzjegy – a vulkán az én forró bombám. A születési dátumom számai összeadva = 33 – a 3 a stílusom karakterszáma (3+3=6 vagy 3x3=9) – a háromszögforma a sorsom!!!

– térbeli alakzatom a tetraéder: 4 oldala és 6 éle van (4+6 a születési hónapom és napom)

V ^ < – a betűimnek mutatniuk kell a háromszögeket, minden irányt, a vulkán horizontális kiterjedését és a vertikális működést – az energia a mélyből jön és a magasba tör – bipolaritás a sötétségtől a világosig, a drámától a komédiáig: az éles sarkú betűk szimbólumai a szúrásnak, bökésnek, harapásnak, támadásnak és önvédelemnek (tüske, kardhegy, tépőfog), a szavaknak mutatniuk kell egy eltérő, egyedi stílust: A=^ A=^ C=[É=E' G=[, Í=I' K=I< M=^^ O=[] Ó=[] Ö=[] Q=[] S=5 Z=2 U=V Ú=V' Ü=V" Ű=V" V=VV W=VV V: győzelem, kitörés, útelágazás, két választás: igen és nem (a válasz megadja a továbbhaladás helyes irányát – szlogen: U=V, U are me / army, U are V and V are victorious: te én vagyok, hadsereg, te mi vagyunk, és mi győztesek vagyunk. Bipolaritás: 2 részből álló ellentét, az aszcendens ikrek: 33 dupla 3 / 2x3 : BI-TRI: bipoláris, szélsőséges hangulataim: nagyon erős vagyok vagy nagyon gyenge / nagyon vidám vagy nagyon szomorú / éktelen dühös vagy nagyon kiegyensúlyozott / nagyon magabiztos vagy nagyon tétova / nagyon gyors vagy nagyon lassú.

Bipoláris vers: saját irodalmi műfajom – 2x2=4 egységből áll – 3 versszak x 3 verssor/negyed – 3x3=9 sor/negyed – 2x3=6 versszak tükröződik le: alul a felső mondatok ellentétes jelentésű párpai találhatóak = 4 (2x2) egység x 9 sor – állandó 9 szótag. A bipoláris vers olvasási iránya: 1. versszak: (bal felső) balról jobbra, fentről lefelé. A 2. vszk.: (jobb felső) jobbról balra, fentről lefelé. A 3. vszk.: (bal alsó) balról jobbra, lentől felfelé. A 4. vszk.: (jobb alsó) jobbról balra, lentől felfelé. 4 szó kiemelése: speciális VVulcano-abc, alliteráció, állandó kezdőmondat: Testem a hegy, vulkán.

Motívumok: vulkán, kő, láva, szikla, tigris, oroszlán, párduc, farkas, krokodil, ragadozók, király, kard, csata, páncél, hadvezér, dob, zongora, gitár, hangszerek.

Bipoláris kép: tükröződő, kaleidoszkóp mintájú stílus: 4 (2x2) rész háromszög keretben

^ : a háromszög olyan, mint egy távolba tartó út, ami a célhoz visz, az élet olyan, mint egy hegy, ahol egyre magasabbra és magasabbra mászunk, ezért a világból egyre többet és többet látunk be, néha visszagurulunk és megsebesülünk, de amikor meggyógyulunk, tovább haladunk felfelé a tapasztalat, a tudás és a lét legfelső szintjéig.

WU: view, kilátás, nyitott gondolkodás, szabadság

L: a hegy stabil lábon áll, semmi nem tudja ellökni

CAN: tud, pozitív képesség

O: teljes egész, tökéletesség, világ

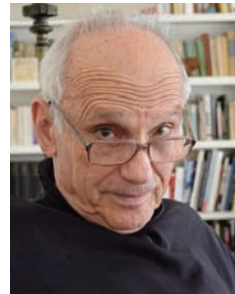
Kitörés: az életben a rosszból a jóba, az elme robbanása kreatív gondolatokkal

Célja: értéket építeni

Hangja: mély, dübörgő robaj

Központi témája: monumentális ERŐ!

SELÉNDY BALÁZS

1937. szeptember 5-én születtem Budapesten. Szüleim elváltak 11 éves koromban, ennek hatását még a mai napig is érzem. A Fáy András Gimnáziumban (időközben megszűnt) érettségiztem, és '56 szeptemberében elkezdtem orvosi tanulmányaimat Pécsen.

A forradalom idején kétszáz munkásfiúval kimentem a pécsi hegyekbe, ott harcoltunk partizánokként. Amikor a helyzet kilátástalanná vált, felmentem Pestre. Aztán kiderült, hogy a pécsi „Láthatatlankat” keresi a rendőrség, december 31-én (egy nappal a határ újraaknázása előtt) átmentem Ausztriába. Onnan nagybátyámhoz Belgiumba, ahol újra kezdtem orvosi tanulmányaimat Louvainben. Megtanultam franciául, és elkezdtem az angolt, tudván, hogy tanulmányaim végén el kell hagynom az országot. Belgiumban nem volt magyar orvosok számára hely, bár kaptam ösztöndíjat. Első feleségem, Françoise, 11 hónapos házasság után meghalt Hodgkin-betegségben. Emléke megvilágította életemet, és világítja még a mai napig is.

Utána kivándoroltam Amerikába. New Yorkban specializálódtam, szülész és nőgyógyász lettem. Újra megnősültem, lett két gyermekünk. Behívtak katonának, két évig gondoztam a katonák női hozzátartozóit. Egy évet privát praxisban, Ohio-ban töltöttem. Nem szerettem, hiányzott a tanítás, és nem tudtam hozzászokni a magánpraxisba organikus beépített profit motívumhoz. Intenzíven kerestem egy orvostanári pozíciót, amelyet megtaláltam Cooperstownban, ahol a New York-i Columbia Egyetemnek van egy vidéki kórháza. Nem lettem gazdag, de tudtam úgy élni, hogy a pácienseimtől egy fillért sem kellett kérnem: orvostanárként fix fizetésem volt. Innen mentem nyugdíjba 73 éves koromban.

A sporthoz semmi érzékem sincs, de a testedzés elengedhetetlen. Úsztam, birkóztam, bokszoltam, tornáztam még Magyarországon. Külföldön jógáztam, tíz éve újra elkezdtem a karatét, a szorgalmas munka segített fekete övet szerezni 72 éves koromban. Egész életemben szerettem volna motorbiciklizni, erre végül is sor került 64 évesen (a 100 000. kilométerkövet már régen magam mögött hagytam).

15 éves korom óta írok. Először magyarul, később franciául, utána angolul. Mostanában egyre többször magyarul. Franciául ritkán: a nyelv, miután nincs alkalmam használni, lassan elhagy.

Szabolcs öcsém megmutatta a verseimet Dr. Balázs Tibornak, az Accordia és Littera Nova kiadók igazgatójának, aki legnagyobb meglepetésemre publikációt javasolt. Azóta többször „megjelentem” nála és máshol.

BEMUTATKOZIK

HANGYÁSSY JÁNOSNÉ ZSUZSA

A Zala megyei Csömödéren születtem. Pápán jártam középiskolába, ahol Tóth Sándor festőművész telergetett a képzőművészet útján, végül is a vegyészetet választottam, és ezen a téren tanultam tovább. 1965-ben kerültem Százhalombattára a Dunai Kőolajipari Vállalathoz dolgozni, s azóta minden ehhez a számomra kedves és fontos városhoz köt. Itt mentem férjhez, ide születtek gyerekeink: László, zenész – Hangya, ex-Sing Sing, jelenleg a Zorall zenekar vezetője. Csepelen laknak, két gyerekük van.

Lányunk Zsuzsi, vagy ahogy a városban ismerik, Zsazsi néni, itt tanít. Nekik is két gyerekük van.

Hosszú kihagyás után nyugdíjasként kezdtem el ismét rajzolni, festeni. Önképzésemet rengeteg kiállítás és szakkönyv tanulmányozásával kezdtem, és folytatom a mai napig. Néhány képzőművész segítette és segít tudásom fejlesztésében.

Kedvenc témáim: portrék, tájképek, állatok, legfőképp a lovak, de minden más, amit szépnek és érdekesnek találok.

Évek óta a házunk kertjében a „Battai napok” ideje alatt már hagyományá vált kiállítást tartok, szerénytelenség nélkül mondhatom, nagy sikerrel. Kiállításaim a teljesség igénye nélkül: Százhalombatta, Óbudavár, Ajka, Veszprém, Pápa, Takácsi, Lökösháza (Bréda kastély), Érd, Bajót (a Sziléziai Rend központja), Gyula, Kaposvár (Nemzetközi Miniatur Kiállítás).

Angyal Mária művészettörténész írta rólam: „Nyitott személyiség, akinek érdeklődése az évek múlásával nem csökken, ma már számára a festés nem tevékenység, hanem életforma. Munkái szorosan kötődnek a természeti-tárgyi környezethez, tárgyasítható képi világot jeleznek, ennek realista megjelenítését adják. Időnként belefest a tájba egy-egy alakot, viszonyításként. Szereti a zsánerképeket. Érzékeny szeme mindig észre veszi az újat, az érdekeset, egy hely szépségét, hangulatát, reagál a különleges természeti jelenségekre. Képes a természetet közről és távolról szemlélni.”

Én a valóságot úgy festem meg, ahogy az bennem van!

SZABÓ „SZIKLA” SZILÁRD

Budapesten születtem 1974-ben, iskoláimat Érden végeztem. Egyetemre Veszprémbe jártam. Azt a néhány külföldön töltött évet leszámítva születésemtől fogva itt élek Érden. Mindig is rajzoltam: egyetemi alkotókörben, különböző rajzkörökben és rajziskolákban. (Eöry Emilnél Érden, A városligeti nyitott műteremben, a Budai Rajziskolában, a Veszprémi Egyetem alkotókörében, a PMKI-ban és mostanság pedig a Fiók László festőművész által szervezett körben).

Rajzaim, firkáim, krokijaim egy része Érden készül, ahol élek.

Ezekkel a rajzokkal, melyek a blogomon is láthatók (<http://erdi-rajzok.blogspot.com/>), csatlakoztam egy nemzetközi szervezethez, az Amerikából indult Urban Sketchers Community-hoz:

(<http://www.urbansketchers.org/>)

Tavaly az Érdi rajzok blogot (mint gyűjteményt) Kotrocóné Klopfer Teri közreműködésének köszönhetően a Helyi Értéktár Bizottság felvette az Érdikumok közé. Ezúton is köszönöm.

Az „Érdi rajzok” egy blog, amit 2010 júniusában kezdtem el.

Jártamban-keltemben keletkezett krokik, vázlatok, minden komolyabb szándékot nélkülöző rajzok gyűjteménye, melyek magáért a rajzolás örömeért keletkeztek. Munkába vagy hazafelé menet, ebéidőben, éjjel, hóesésben, esőben, buszra vagy vonatra várva.

Közös bennük, hogy az összes Érden készült, Érdről szól. Mind-mind egy apró történet.

Az üzenetük csak ennyi:

rajzolni jó mindig mindenhol, illetve hogy az ember soha nem kerülhet olyan helyre, ahol ne lenne valami lerajzolni való.

2015. május 8-án kiállítás nyílt több mint 90 kis rajzomból az érdi Szepes Gyula Művelődési Központban. Néhány „nem érdi” is bekerült. Mindegyik kapcsolódott témájában egy-egy a blogon már publikált darabhoz úgy, mint a vonatok vagy a póznák.

EGYÉNI VAGY CSOPORTOS TÁRLATOK HAVONTA

Két nagyszerű kiállítás-megnyitón már túl vagyunk, de ez még csak a kezdet! A Szociális Gondozó Központ jóindulatának és azon belül egyik tagintézménye munkatársának, Kiss Sándornak köszönhetően, a Képzőművészek Érdi Közössége lehetőséget kapott arra, hogy a Parkvárosi Közösségi Ház rendezvénytermében művészeti kiállításokat szervezzen. Idén várhatóan minden hónapban vagy önálló, vagy csoportos tárlattal mutakozhatnak be a KÉK-tagok. Januárban Márkus Józsefnek jutott az a megtiszteltetés, hogy nyissa a sort.

Új utakon – Márkus József kiállítása

Egy alkotását kivéve az utóbbi két esztendő „termésébe” kínált betekintést a januárban megnyílt tárlat. Mint megtudtuk, Márkus József képzőművészeti útkeresése azonban még négy évtizeddel ezelőtt elkezdődött, amikor középiskolai tanulmányai során rajztanára felfedezte és segítette a rajzkészségét. Ezt követően azonban alig 5-6 évig foglalkozott festéssel és grafikával, majd egy huszárvágással irányt váltott, amikor a munkája külföldre szólította. Először Mongóliába került, ahol nagy hatást tett rá a keleti civilizáció. Később Észak-Afrikában is bejárta a térség fontosabb városait, lenyűgözték a csodálatos sivatagi és tengerparti tájak. Csaknem negyven év kihagyás után két évvel ezelőtt tért vissza a festéshez – s mintegy csoda folytán –, egymás után nyíltak meg számára a bemutatkozási lehetőségek. 2015-ben két egyéni kiállítása is volt Budapesten, majd három csoportos tárlaton is részt vett. Érden a kedvenc évszakának, az ős színeivel és tájaival találkozhatnak az érdeklődők, de elhozta a Kiállítás című, 40 évvel ezelőtt készült festményét is, amely mintegy szimbóluma annak az útkeresésnek, amelyre négy évtizednyi kerülő után ismét visszatalált. A megnyitót az Alma Latina Duó remek venezuelai muzsikája színesítette, így nem véletlen, hogy Majorné Bániczki Julianna művészstanár is elsősorban a zenéhez hasonlította az őszt idéző festményeket. E képek külön-külön is szólnak a közönséghez, ám együttvéve egy gyönyörű „kórust” alkotnak. Kiemelte: az őszi képekben egyszerre lelhető fel a férfias erő és a lélek kifinomultsága, s ugyanezt tapasztalhatjuk az alkotások színeiben és formáiban is. Márkus József kiállítását a meleg, kellemes és éltető színek jellemzik, s még a viharos tengert is képes úgy ábrázolni, hogy nem a félelmetességét, hanem különleges szépségét mutatja meg. Olajtechnikáját esetenként a természetben gyűjtött, valódi, száraz falevelekkel, ágakkal, lehullott szíromlevelekkel is élénkíti, ami különlegessé, hangsúlyossá teszi az ős színeit és formáit. A tavasz sem a virágzó fák ábrázolásában, hanem virágzás előtti ágakban és a vihar előtti színekben jelenik meg munkáin, amelyeken időnként párbeszédet folytat-

nak a szirmok és a falevelek – mondta a kiállítást megnyitva a művészstanár.

Hangyássy Jánosné Zsuzsa tárlata

Február 17-én a KÉK-hez újonnan csatlakozó festő kiállításának megnyitójára gyűltünk össze a Parkvárosi Közösségi Házban. Hangyássy Zsuzsannának gyakori témái az emlékek, de szívesen megörökíti a természetet és a szűkebb meg tágabb környezetét. Ecsetvonásai híven őrzik még a zalai tájak csendes nyugalma, és azt a falusi környezetet, ahol gyermekként nevelkedett. Tehetsége már igen korán megmutatkozott. Így Pápa A. Tóth Sándor festőművésznél fejlesztette és mélyítette el rajztudását. Aztán mégis más irányt vett az élete: Zsuzsa vegyész lett, s a hivatás meg a család mellett sokáig háttérbe szorult a művészet. Csak az utóbbi években, már nyugdíjasként nyúlt ismét ecsethez, amit azóta sem tudott letenni. Csodálatra méltó termékenységére utal, hogy bár ezen a kiállításon közel 40 munkája látható, pár esztendő alatt sokkal több alkotása készült el. Kizárólag olajjal dolgozik, s a figurális megjelenítéshez ragaszkodva éri el, hogy képi megfogalmazásai hűen tükrözzék mindazt, amit a világról gondol és érez. Ifjúkori tanulmányait sem felejtette, de rengeteg szakirodalmat olvasva, autodidaktaként fejleszti tovább tudását. Angyal Mária művészettörténész nemrég így írt róla: „Érzékeny szeme mindig észreveszi az újat, az érdekeset, egy hely szépségét, hangulatát, reagál a különleges természeti jelenségekre. Képes a természetet közelről és belülről szemlélni.”

Érdi kiállítását Majorné Bániczki Julianna nyitotta meg. A művészstanár a reneszánsz emberi életérzésre utalva kiemelte: minden ember sokszínű egyéniség, sőt Ady Endre szavaival élve: „Vagyok, mint minden ember: fenség/Észak-fok, titok, idegenség./ Lidérces, messze fény.” Első ránézésre talán az „idegent” láthatjuk a képeken, aki kedves megjelenésben szeretné magát megmutatni – a családi és baráti körén túl – a nagyközönség előtt. Ám mindaz, amit a képein keresztül elárul a személyiségéről, egyből lerombolja bennünk az idegenség érzetét, hiszen megismerhetjük az alkotó nyitottságát a szépre, vágyakozását a harmóniára és a nyugalomra. Nem kell értük megszire mennie, megtalálja mindezt emlékeiben, szűkebb természeti és tárgyi környezetében. Hangyássy, bár nem kifejezetten emberközpontú, mégis emberközelit alkotó – tette hozzá. A kiállítás megnyitóján az IRKA-tagok közreműködésében két tájleírást tartalmazó vers is elhangzott, valamint a jó hangulatot a diósi Briczka népzenei együttes mezőségi és kalotaszegi muzsikája is megalapozta.

A KÉK-tárlatok sorát Vincze Jutka folytatja, aki várhatóan március 8-án mutatkozik be első önálló kiállítással.

Bálint Edit (az Érdi Újság munkatársa)

KULTURÁLIS MOZAIK (1.)

Ezzel a címmel kapcsolódott hat ÉRDIKUM rendezvénye tavaly az Érdi Napokhoz. Idei szándékunk: a Helyi Értéktár egy-egy büszkesége kapjon helyet az IRKA hasábjain is.

BONTON TÁNC SPORT EGYESÜLET

A Bonton Tánciskola 28 éves múltra tekint vissza, több mint 22 éve működik közhasznú egyesületi formában. A Bóna házaspár alapította, ma pedig a diplomás Bóna Eszter jóvoltából ezernél is több gyermek és felnőtt ismerkedett már meg a társastáncok rejtelmével. Sok kicsi és nagy szerette meg a mozgást, a zenét, győzte le a gátlásait, kapott elismerést, nyert önbizalmat. A közös programok, a felejthetetlen táborok, bel- és külföldi fellépések (Görögország, Németország, Erdély, Lengyelország), az utazások, a versenyek, a sok szeretet minden bontonos életébe mélyen bevésődött.

A város kulturális és szabadidős életében meghatározó szerepet töltenek be. A Bonton 2015 óta része a Helyi Értéktárnak (Érdikum). Felkéréseknek, jótékony célú rendezvények színesítésére mindig nyitottak, Érden és a régióban népszerűsítve a táncművészetet.

Minden tevékenységük az alábbi értékek mentén történik generációk óta töretlenül szakképzett, emberközpontú oktatókkal:

1. Egymásért az egymás ellen helyett.
2. Összefogás a versengés helyett.
3. Barátok az ellenfelek helyett.
4. Örömteli sportélmény a teljesítési kényszer helyett.

BÚCSÚZUNK

Varga Imre Lajostól

és

Novákovicsné Tóth Icától

Búcsú

Csendben kúszó végtelenként peregnek a percek,
Hol élet dobog, halál játszik, halvány mécses serceg.
Pislákoló lángja halvány, elterül most csendben,
Utat keres, szél kavarta fuvallatnyi rendben.

Míg benne ragyog ősi titka tűnő kérész-létnek,
Szólni nem szól, utat enged gyásznak, veszteségnek.
Egy utat fest, egyet akar, egyetlenként lüktet,
Ki másról beszél, mind hazudik, hiú reményt éltet.

Halvány lángja kihuny lassan, belül ragyog fénye,
Ki nem ismeri, nem értheti, mit rejt szíve mélye.
Viaszszagú, sötét éjben szétfolyik most csendben,
Semmié lesz, füstté válik a meg nem értettségben.

Molnárné Boda Mária

És írtunk...

egy röpké pillanat csupán
emberlétünk
kicsinységünkkel kell
szembenéznünk
sírtunk s nevettek
majd
nevettek és sírtunk
és lépegettünk
és írtunk
olykor kicsit olykor nagyot
míg ki nem fogyott tollunk
míg el nem fogyott utunk
de talán lesznek
kik majd emlékeznek
a megtett utakra
s a papírra vetett gondolatokra
és majd nevetnek
és majd sírnak

Habos László

GYERMEKEIMNEK

Éjjel van, s elkerül az álom.
Nyitott szemmel fekszem, gondolkodom,
hogyan mondjam el nektek,
ha egyszer itt hagyom e földi létet,
csak a szívetekben őrizzetek meg engemet.

Ha megfárad testem, mert gyöngé,
és szeretne megpihenni örökre,
itt hagyom majd nektek lelkemet,
csak a szívetekben őrizzetek meg engemet.

Ne temessetek majd a hideg földbe,
egyedül fáznék, és félnék a sötétben.
Ne legyen sírhantom, se keresztem,
csak a szívetekben őrizzetek meg engem.

Hamvaimat szórjátok a tengerbe,
s ha arra jártok, dobjatok virágot a vízbe,
és tudni fogom, még mindig szerettek,
csak a szívetekben őriztetek meg engem.

Veletek leszek majd, ha sírtok, nevettek,
ha baj ér, akkor is fogom majd kezetek,
sohasem tudnálak elhagyni benneteket,
csak a szívetekben őriztetek meg engem.

Ha jönnek majd az ünnepnapok,
és fájni fog, hogy én már nem vagyok,
én akkor is ott leszek köztetek,
csak a szívetekben őriztetek meg engemet.

Novákovicsné Tóth Ica

ÁLDOZATI ÜST, VILÁGFA ÉS TÁLTOSRÉVÜLET

Kékes félhomály, titokzatos-misztikus hangulat, a táltosdob jellegzetes üteme és ősi pentatónia – ez jellemezte a Misztérium című lemezbemutatót.

SZABÓ AIDA hét versből álló ciklusát Cey-Bert Gyula: Hun – Magyar ösvallás c. kötete ihlette, a zenét és a dallamot pedig SZIGETI ESZTER és VARGA ZOLTÁN írta hozzá.

A mai ember számára már régmúlt ez a világ, amelybe visszaröpítettek az egzotikus szókincsű és atmoszférájú művek: átszővi őket a mítosz, a legenda, az ősi mesevilág, hangsúlyozva, hogy csodás gazdagságú őstörténetünk van, legyünk rá büszkék, ápoljuk és ne feledjük.

Hogy első hallásra is könnyen befogadható legyen, két narrátor (a szerző és a klubvezető) értelmezte az őshit törvényeit, a neveket, a szertartási szokásokat (a táltosrévülést, a lódob elevenítését, a világfa jelképrendszerét, a fényszületést...).

A kivetítőn főleg DÁVID JÚLIA marosvásárhelyi üvegfestőművész ősi magyar motívumait láthattuk, valamint néhány, ásatásokon feltárt tárgyi leletet.

„Kövessd az ősokeket, tartsd meg, ami magyar!”
Úgy tűnt, Szent István királyunk bölcs intelme nyitott szívűkre talált.

Daróci Lajosné
klubvezető

IDŐTÖRÉS

– Habos László könyvének bemutatója

Küllemre szívet és lelket kényeztető, tenyérbe simuló gyönyörűség, melyet a világhírű festőművész, Wegenast Róbert képei emelnek még magasabbra.

Belül: igényes nyelvi megformálással, a szenvedés, a mély hit és szeretet ezer árnyalatával megjelenítve...

Ez Habos László: Időtörés című új verseskötete.

A beszélgetést Somfai István, a Poly-Art Alapítvány elnöke vezette le. Minthogy a szerzőnek ez a 6. kötete, sok mindent tudhat korábbiakról a közönség a szerző családi és más múltbeli háttéréről, így főleg az alkotás mikéntjére, a megformálás művességére terelődhetett a szó.

Ilyen fáradhatatlanul, odaadással és szeretettel, ugyanakkor nagy hozzáértéssel, de fizetés nélkül dolgozni egy közösség érdekében – kevesekről lehet elmondani ebben a városban.

Majd az illusztrátor festményeit és grafikáit emelik ki: W.R. mester különleges egyéniségét, életbölcességét, mély tudását és filozófiáját, aki a borítóképet kifejezetten erre a kötetre készítette.

Az IRKA-tagok tolmácsolásában elhangzó költemények színesítették a műsort: vers-duett, szóló és csoportos felolvasások váltogatták egymást, meglepetést és örömet szerezve az alkotónak és a hallgatóságnak egyaránt.

Horváth István lelkész nemcsak a versek felolvasáskor teremt csendet a teremben, de gyönyörű dallamvezetése, bársonyos orgánuma azt is elvarázsolja, aki nem először hallja őt.

És akkor bevonult Szigeti Eszter dalszerző, zenész – nyakában a gitárral, és énekelve egy régebbi Habos-verset, mindannyiunk meghatódottságára.

Az már csak hab volt a tortán, amikor Kajtár László a tőle megszokott magas színvonalon elkészített réz domborművet, saját alkotását adta át a KÉK-ek nevében.

Szép este volt.

Daróci Lajosné
klubvezető

Carl Astro: Az utolsó jelentés

(könyvkritika)

Olyan törpe az ember!

Százalmas kicsinységünkben ragaszkodunk a megszokotthoz, jól bevált hiedelmeinkhez, nehogy kibillentsen valami a jó kis kényelmes komfortzónánkból, nehogy egy kicsit is eltérjen az átlagostól a világunk... Nézem W.R. mester festményét...

Hogy is érthetné meg az éhezőt, a didergőt az, aki távol van minden szenvedéstől, nélkülözéstől?

A pápa rezenéstelen, kifejezéstelen pergamenarca nem mutat semmi együttérzést, ruhájának gazdagsága, anyag eleganciával felemelt, áldást osztó keze részvétlen, érzéketlen, lelketlen... Ruhája merő arany, süvege is attól súlyos.

Hányan és hányan halhattak bele, míg egyházának mérhetetlen vagyonát összegyűjtötték neki?

A vakhit, a kételkedés nélküli, feltétlen (vagy félelemmel teli) hit – amire épül általában a vallás – miféle áldozatokat követelt az évszázadok során?

Elég az inkvizíció kegyetlenségére gondolni, amikor tüzzel-vassal irtották az általuk eretnekeknek tartott, vélt ártatlanokat, tocsogtak a vérben (természetesen a máséban), és (tév)eszmék jegyében máglyákon váltak füstté és hamuvá mindazok, akiket bűnösöknek kiáltottak ki.

Csak a technika és a kín finomult, amikor párszáz év múltán a krematóriumokban történt hasonló, hasonló (tév)eszmék nevében.

A képen Jézus arckifejezése mindent elmond: Én térdelek előtted, pápa, mikor belőlem épült fel a hatalmad, a vagyonod, az egész egyházad???

„Az nem úgy volt...” – vágja ide valaki. Hát hogy volt? Ki tudja, hogyan volt?

A négy evangélista is négyféleképpen beszél el ugyanazt. Vagy hallomás alapján írták le, vagy a nézőpontok különbözők. Ez is irodalom: átszűrni a valóságot a személységen, beleszólni a saját véleményét... „Egy a valóság, s ezer a ruhája...”

Ki vagyok én, hogy bármilyen alapom lenne, hogy támadjak /védjek / bizonyítsak, mikor-mi-hogyan történt? Számptalan regény van Jézus-témában. Mind más. Mind irodalom, fikció.

A szerzőnek joga van úgy elképzelni, megformálni, megjeleníteni, ahogy akarja. Ettől irodalom. Különösen akkor az, ha a stílusa megérint, elbűvöl vagy elragad.

Máshogy van – ettől egyedi. Ne felejtjük el: nem történelmi regényről van szó, de hatalmas kutatómunkára épül, ez tisztán látszik.

Carl Astro különben se hamisítja meg a Bibliát: van benne keresztre feszítés, csodasorozat – lehet hinni benne. Csak másképpen.

Mi az erénye?

Annyira szereti Jézust, hogy kimenekíti, nem okoz neki fájdalmat. Legalább tesz valamit érte, nem úgy, mint a mindenütt ábrázolt tömeg, amely birka módra nézi, hogyan cipeli a szenvedő a keresztet, amazok meg jajgatva sírnak, ahelyett hogy elsodornák azt a néhány katonát. Bezzeg a tanításokat sok ezren hallgatták, a kritikus pillanatban hol voltak? A segítők példáján (Veronika, vagy aki vizet adott, vagy aki felemelte a földről)

felbuzdulhattak volna...

Szentírás is bevallja: még a tanítványok is éretlenek, nem nőnek fel Jézus nagyságához – Péter elárulja, Tamás a sebbe nyúl, annyira nem hisz a saját szemének...

Tipikus emberi tulajdonságok. Azok az emberek, akik írták ezeket a történeteket, kiválóan ismernek bennünket. De már régen megbukott a tartsd-oda-a-másik-orcádat-is elmélete vagy a kenyeret visszadobálás hozzáállás: Gandhi szelídsége Hitler ellenében...

Mi még a regény erénye?

A tájleírások festőisége, a filozófiai gondolatok tökéletessége elvarázsolja az olvasót.

Mert W.R. mester / Carl Astro csodálatos tehetségű szépíró, regényíró...

Versei, prózái mind arról szólnak, amiről a festményei: a szeretetről, az élet örömeiről, szépségeiről. A szerelem át-szellemült ünneplése, az érzékiség átszellemült tisztelete hatja át minden alkotását.

Azt mondja:

A szépség az egyetlen Istenhez vezető út. A nők a teremtés templomának építőkövei. Isten bölcsen: a férfi és a nő egyesülni akaró indulatában valósítja meg a Nagy Terv generációkon áthúzódó értelmét és célját. Mert a nők a kapcsok a földi emberi élet és a Teremtő között. Az összetartozás, a test öröme és az egyesülés vágya a Nagy Alkotó legfőbb parancsa.

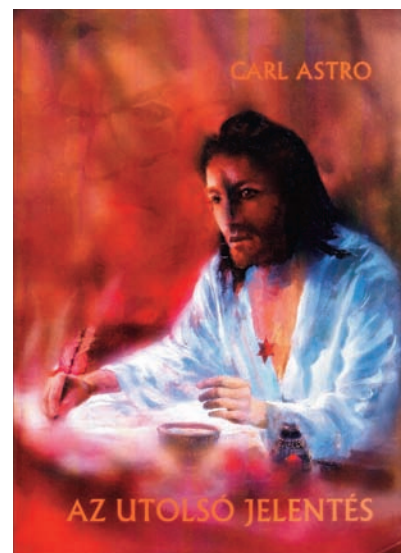
Mert a szépség a nő életet adó vágyán át vezet Istenhez. Mert az emberi szerelem nem bűn.

A szeretet összefonódása az étellel: lázadás a halál ellen. A Mózesi Törvények csak a tiltásokat tartalmazzák, a csapatban élő emberfalka együttélési szabályait....

De a Nagy Gondolkodó az emberi életet a mindannyiunkat összekapcsoló szeretetre építi fel.

Ez válthatná meg az emberiséget, azt hiszem.

Daróci Lajosné

†VARGA IMRE LAJOS

HÚSVÉTRA VÁRVA

Lassan fakadni kell a rügynek,
lassan zöldellni kell a földnek,
lassan jönni kell a napnak
nagyapó után – harmadiknak.
Lassan helyet kell adni másnak,
halál után – feltámadásnak!

Mert eljön egyszer, hiába félnek
a hatalmasok, kik elítéltek.
Tudják, kik a keresztről levettek,
a tanítványok, akik követtek.
Tudják azok, kik benned hisznek.
s nem a pénzt tekintik istenüknek.

Tudja az is, kit megaláztak,
nyomorba döntött ez a század.
Tudják azok, kik fedél híján
a téli fagyban kinn az utcán
– jeges szélben dideregve
ima helyett mondják egyre:

egyszer fakadni kell a rügynek,
egyszer zöldellni kell a földnek,
egyszer jönni kell a napnak
nagyapó után – harmadiknak..

Bóhm András: Krisztus

Tisztelt Olvasóink!

Ha szeretnének többet megtudni a Poly-Art Alapítványról
és az IRKA-körről, látogassanak el honlapunkra.

www.poly-art.hu

TARTALOM

Versek:

Rendik Zsuzsa, Bóhm András, Habos László	1
VV V L [A N []]	2
Seléndy Balázs, Kósa Márta	3
Tarnócziné Barabás Irén, Tormássy Erzsébet, Petrik István, Lukács Mária	4
†Bíró András, †Májér József, Kreischer Nelly	5
†Jáki Ferenc, Temesi Éva, Sall Margit, Gani Zsuzsanna	6
Ludwig Géza, Kovács F. István, Wegenast Róbert, Fazekas Major Gizella, Kissné Matkó Gabriella, †Novákoviczné Tóth Ica	8
Barna Júlia, Péter Éva Erika, Móczár Csaba, Szabó Aida (Jampa drolma)	9
Szabó Imre, Beck Zoltán, Schmidt Gyöngyi, Molnárné Boda Mária	10
Zentai Eta, †Szabó Gábor, Votin József	11

Diákírók:

Pálfi Nándor, Szatmári Kristóf, Pencs Attila	12
Szigetvári Zsófia Petra, Sági Luca	13

Haiku-oldal

14

Prózák:

Kovács F. István: Jenci	15
Kárász Tamás: Népes család	16
Pergel Antal: Titkos küldetés	17
Solti Gyöngyi: Rozi,	
Karácsony István: Telefonballada	18
Szabó I. Valéria: A Céges	19
Dylan D. Tides: Betűtésza	20
†Varga Imre Lajos: A hajléktalan	21
Szeghy Karolina: A padlás lakói	23

Bemutakozás:

VV V L [A N [], Seléndy Balázs	25
Hangyássy Jánosné, Szabó Sz. Szilárd	26

KÉK-oldal

27

Érdikumok

Bonton Tánc Sport Egyesület	28
-----------------------------	----

Beszámoló:

Búcsúzunk...	29
Misztérium, Időtörés (Daróci Lajosné)	30
Az utolsó jelentés (Daróci Lajosné)	31

Illusztrációk:

Hangyássy Jánosné	1,3,6,7,10,11,24
Szabó Sz. Szilárd	4,5,8,9,17,23,24

Érdi IRKA irodalmi-kulturális folyóirat • Megjelenik
negyedévente a Poly-Art Alapítvány támogatásával • Felelős
szerkesztő: Daróci Lajosné, tördelőszerkesztő: Habos László
• A szerkesztőség levélcíme: Szepes Gyula Művelődési
Központ 2030 Érd, Alsó u. 9. • E-mail: dalane@freemail.hu,
haboslaci@freemail.hu • IRKA-logó: Mezőfi Virág •
Nyomdai munkák: Progresso Print Kft. • Kiadja a
Szepes Gyula Művelődési Központ • ISSN:2062-8048